

A4- 8

REVISTA ROMÂNĂ DE

SAH

11

NOIEMBRIE 1985

EDITATĂ DE FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE SAH

Zile frumoase de toamnă bucuresteană au făcut decorul unor spectaculoase reeditări ale turneelor internaționale studențești de sah, dotate cu trofee „Politehnica '85”. Tineri sahiști și sahiste din șapte țări și-au dat întâlnire, ducând dintr-o luptă pentru întâietate în cele două concursuri, încheiate cu victoria campioanei

noastre naționale Marina Pororevici și a oaspetelui cehoslovac Marek Vokač. Fotografia de pe copertă prezintă un instantaneu din sala Arhitectura, în timpul disputării partidelor întrerupte din ultima rundă, cele care au dat formă definitivă clasamentelor.

Fotografie de Iorgu BANICA

ÎN ACEST NUMĂR:

- **TURNEELE INTERNAȚIONALE STUDENȚEȘTI** • Succese la „Akropolis '85” • **SAHISTELE NOASTRE VICTORIOASE** • Mihai Șubă continuă! • Turneul de la Ostende • **GARRI KASPAROV ÎN DRUM SPRE TITLU** • Dialog cu cititorii • **SAH PRIN CORESPONDENȚĂ** • **STUDII — PROBLEME — COMBINAȚII**

Proletari din toate țările, uniți-vă!

REVISTA
ROMÂNĂ
DE

SAH

11

1985

ANUL 60 (36 SERIE NOUĂ) • FONDATĂ ÎN ANUL 1925

Redacția și administrația:

Str. Vasile Conta nr. 16

Sectorul II — București

Telefon: 11 50 50

Căsuța poștală nr. 21

Abonamente pentru străinătate

„ROMPRESFILATELIA”

— Sector export-import presă —

P.O. Box 12—201,

telex 10 376 presfir

București, Calea Griviței

nr. 64—66

CULTURĂ ȘI INFORMAȚIE

Fiindcă trebuie să avem mereu în atenție „Programul de dezvoltare al activității șahiste pe perioada 1986—1990” elaborat de ultima Plenară a Comitetului F.R.S., ne vom întoarce din nou la capitolele sale cele mai importante. Unul dintre ele este desigur acela care se referă la angrenarea de noi iubitori ai șahului, pe parcursul viitorilor ani, în activitățile organizate ale acestui sport. Vom avea — ni se spune în text — aproape 60 000 de șahiști legitimați la sfârșitul ciclului menționat. Cifra, într-adevăr, impresionantă. O cifră care vorbește de la sine despre amploarea pe care o va lua mișcarea șahistă din țara noastră, până la încheierea acestui deceniu și cadrul impresionant ce-l va ocupa în întreaga viață sportivă.

Dar, trebuie spus totodată, această creștere se integrează unor limite firești, dacă ne gândim că încă în cursul anului 1982 în evidența Federației Române de Șah a fost trecut al 40 000-lea carnet de legitimare. Aceasta înseamnă că până în 1990 se vor adăuga acestui număr, în fiecare an, cîte 2 500 de noi jucători legitimați. Ceea ce nu trebuie considerat în nici un caz ca fiind exagerat, sau mult prea greu realizabil. Am spune chiar că acea cifră finală de 60 000 poate fi depășită.

Oricum, implicațiile pe care le poartă toată această mărime de volum sînt considerabile. Ne gândim, de pildă, la sarcinile sporite pe care le vor avea toți cei legați mijlocit sau nemijlocit de conducerea procesului de instruire a noilor cadre de șahiști. Și totodată, la necesitatea de a oferi acestora din urmă mai mult material documentar, mai multe cărți și reviste de specialitate. Iată, prefigurînd parcă această latură a problemei, chiar în anul în curs s-au înmulțit aparițiile editoriale și — într-o perioadă de timp relativ scurtă — au văzut lumina tiparului trei cărți adresate iubitorilor „sportului minții”: „Însemnări din lumea șahului” de I. Gudju, „Strategia jocului de mijloc” de V. Urseanu și „Planeta-șah”, almanah al Uniunii Scriitorilor. Cărți prețioase, fiecare în parte, tipărite în tiraj sporit. Din păcate, însă, judecînd după viteza cu care au dispărut din librării (mai ales primele două), înseamnă că ele n-au acoperit decît în parte cererea masei de cititori. Iar această cerere va fi și ea, în viitor, mereu în creștere!

Ne gândim, deci, că acelor zeci de mii de șahiști legitimați, cei de acum și aceia care li se vor adăuga, trebuie să le pregătim cît mai curînd noi lucrări tipărite, cărți bune și reviste bune, menite să alimenteze dorința de cultură și informație a iubitorului de șah.

Radu VOIA

FINIȘ ÎN TURNEUL CANDIDAȚILOR

În timp ce la Moscova, Garri Kasparov și Anatoli Karpov dădeau ultimul asalt pentru decizie în campionatul mondial — ediția 1984, la Montpellier (Franța), candidații ediției 1986, cea următoare, încheiau lupta în turneul „sferturilor de finală”. La capătul a 13 runde, clasamentul a indicat următoarea ordine: A. Iusupov, R. Vaganian și A. Sokolov (toti U.R.S.S.) — 9 p. M. Tal (U.R.S.S.) și J. Timman (Olanda) — 8½ p. B. Spasski (Franța), A. Beliavski, V. Smislov și A. Cernin (toti U.R.S.S.) — 7½ p. N. Short

(Anglia), Y. Seirawan (S.U.A.) și L. Portisch (Ungaria) — 7 p. Z. Ribli (Ungaria) și V. Kocinai (Elveția) — 6½ p. J. Nogueiras (Cuba) 6 p. K. Spragget (Canada) 3 p. Pentru dreptul de a disputa meciurile semifinale, primilor trei clasati li se va adăuga învingătorul meciului de baraj pe care-l dispută, în aceste zile, M. Tal și J. Timman, egali pe locurile 4 și 5. Semifinalele (Vaganian — Sokolov și Iusupov — Tal sau Timman) urmează să se desfășoare în perioada ianuarie-februarie.

CAMPIONATUL MONDIAL AL JUNIORILOR

Al 24-lea campionat mondial al juniorilor (pînă la 20 ani) a avut loc la Charjah, în Emiratele Arabe Unite. 69 de concurenți au apucat titlul, pus în joc în sistem elvețian, pe distanța a 13 runde, cu program de 6 ore non-stop și 60 mutări (control de timp la mutarea 40 și 60), pentru fiecare partidă, după noua formulă preconizată de F.I.D.E. Învingător a fost maestrul american Maxim Dlugy, cu 10 p, una din revelațiile actualului

sezon. Au urmat în clasament F. Blatny (Cehoslovacia) și J. Klingner (Austria) — 9 p. E. Grivas (Grecia), J. Howell (Anglia), R. Gunawan (Indonezia), S. Seviliano (Filipine), V. Anand (India) și V. Ivanciuk (U.R.S.S.) — 8½ p etc. Reprezentantul țării noastre, leșeanul Catalin Navrotescu, a obținut 7½ p. De notat că la întreceri n-au participat doi mari maestri cu recunoscută forță, norvegianul Simen Agdestein (18 ani) și bulgarul Kiril Gheorghiev (19 ani).

„MEMORIAL VICTOR CIOCÂLTEA”

Sectia de șah a asociației sportive I.T. București a organizat cea de-a II-a ediție a turneului „Memorial Victor Ciocâltea”. Au participat 155 de jucători și jucătoare reprezentînd 43 de asociații și cluburi sportive din 11 județe, precum și Municipiul București. În turneul rezervat maestrilor și candidaților de maestru, învingător a terminat Eugen Preda (Metalul București), iar în cel secund, al șahiștilor de categoria I, victoria a aparținut lui Cristian Bogdan (Finanțe-Bănci București). Turneul feminin a fost cistigat de Zoe Bunea (Centrocoop București). Conform tradiției, riguros respectată la Șah-clubul I.T.B., s-a disputat și un turneu pentru copii (pînă la 12 ani), în care primul loc a revenit micuțului Radu Tudorache. Dar meritul de a fi cel mai tînăr participant îl are Dinu-Dumitru Daniel, în vîrstă de numai 5 ani!

Este bine să păstrăm amintirea marilor noștri șahiști, cu mari concursuri. Dar, ne întrebăm, unde este turneul internațional cu titlatura de mai sus, promis cîndva de I.T.B.?

LA SIGHET

O frumoasă acțiune a mobilizat pe iubitorii problemisticii din Sighet. Din inițiativa instructorului de șah Vasile Orgies, aici s-a organizat un concurs de dezlegări pentru probleme și studii, cu participarea șahiștilor de la trei asociații sportive din localitate: C.I.L., Tricotextil și Vointa. Învingătorii: Iolanda Kovacs și Petru Csako. Concursul a fost dedicat împlinirii a 60 de ani de la fondarea „Revistei Române de Șah”.

AVÎNT NOU ÎN TURNEELE NOASTRE STUDENȚEȘTI

Și în acest an tradiția turneelor noastre internaționale studențești a fost cu prisosință respectată. Secția de specialitate a clubului sportiv Politehnica București, prin inimosul ei animator prof. univ. Dolfi Drimer, a mai făcut o preluare din rezervele sale de entuziasm și competență, oferindu-ne a V-a ediție masculină și cea de-a 11-a feminină a prestigioasei competiții juvenile care poartă titlatura grupării sportive universitare bucureștene. De data aceasta au răspuns invitației de participare șahiști și șahiste din șapte țări, tinere speranțe ale „sportului minții”. Toți, dornici de afirmare și imprimind întrecerilor un caracter cu adevărat tineresc.

În turneul masculin, lupta a fost foarte strinsă, pentru primele locuri ale clasamentului. De la start, conducerea a fost luată de unul dintre reprezentanții României, maestrul internațional Constantin Ionescu, cu 3 victorii consecutive și continuând apoi să fie neînving până în penultima rundă. Alături de el s-a aflat însă în permanență un grup compact de jucători cu punctaje înalte, printre care cehoslovacul Marek Vokac, italianul Carlo D'Amore, românii Iulius Armaș, Mihail Marin și Mircea-Sergiu Lupu. Finișul întrecerii a fost surprinzător. Pierzând două partide consecutive (la Marin și Armaș), fostul lider a trebuit să cedeze victoria în concurs lui Vokac, care termină cu un punct întreg avans.

Invingătorul, maestrul F.I.D.E. Marek Vokac, posesor al unui Elo 2360, este unul din cei mai talentați reprezentanți ai tinerei generații șahiste din Cehoslovacia. De notat că el a pornit în concurs cu o înfrângere, care avea să fie

POLITEHNICA '85 — feminin

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Marina Pogorevici	România	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	10 1/2
2	Roxana Veniamin	"	0	1	1	1	0	1/2	1/2	1	1/2	1	1	7 1/2
3	Edit Kozma	"	0	0	1	0	1	1	1	1/2	1	1	1	7 1/2
4	Raluca Stegăroiu	"	0	0	0	1/2	1	1	1	1	1/2	1/2	1	6 1/2
5	Anna Lissowska	Polonia	1/2	0	1	1/2	0	1/2	1	0	1	1/2	1/2	5 1/2
6	Mariana Nechișor	România	0	1	0	0	1	1/2	0	1	0	1/2	1	5
7	Iuliana Modoi	"	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	0	4 1/2
8	Liliana Șusnea	"	0	1/2	0	0	0	1	0	1/2	1	1/2	1	4 1/2
9	Lavinia Popescu	"	0	0	1/2	0	1	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	4
10	Angela Cathrein	Elveția	0	1/2	0	1/2	0	1	1/2	0	1/2	0	1/2	3 1/2
11	Mariana Duminița	România	0	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	0	3 1/2
12	Monica Barb	"	0	0	0	0	1/2	0	1	0	1/2	1/2	1	3 1/2

însă și singura, situându-se apoi pe o linie de comportare deosebit de rezultativă. Pe locul doi, cu toate ratările sale din finis, încercând mereu să obțină un scor cât mai ridicat, Constantin Ionescu înscrie un rezultat meritoriu. Ca și ceilalți șahiști români, aflați pe locuri fruntașe în clasament. Sub posibilitățile lor s-au comportat în schimb Parik Ștefanov și Lucian Vasilescu, de la care se putea aștepta mai mult. Din rindul oaspeților, figură frumoasă au mai făcut și cei doi concurenți italieni, care au terminat în proximitatea primului pluton.

Un aspect cu totul diferit a avut lupta pentru intimitate în celălalt turneu, rezervat competițoarelor la trofeul „Politehnica '85”. Aici, învingătoarea a fost aceeași de anul trecut, campioana noastră națională Marina Pogorevici, care s-a instalat la conducere din

prima rundă și n-a mai părăsit-o până la sfârșit. Și doar cu o singură remiză, pe parcursul celor 11 runde! În urma ei — dar la 3 puncte distanță... — s-au clasat alte două șahiste românce, Roxana Veniamin și Edith Kozma, beneficiare ale unui finis mai bun. Numai două invitate de peste hotare, iar acestea încheind cu rezultate relativ modeste.

La cote valorice superioare s-a ridicat și arbitrajul, prestat de Gh. Candea, M. Anghel și H. Candea. Ca și organizarea, în general, cu singura rezervă a unui program de joc puțin prea încărcat, care a supus uneori pe participanți la efort suplimentar pentru acoperirea orelor de rundă și a întreruperilor.

INDIANA VECHIE

M. Marin

C. Ionescu

„Politehnica — 1985”

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 Cbd7 4. Cf3 e5 5.e4 Ne7 6.Ne2 0-0 7.0-0 c6 (Negru a ales un sistem de dezvoltare solid, fără slăbiciuni. Spre deosebire de variantele obișnuite din Indiana regelui, cu nebulul la g7, presiunea negrului asupra centrului alb este mai slabă, dar sînt mai bine apărute punctele d6 și c5) 8.Te1 Te8 9.Nf1 De7 10.Dc2?! (Opoziția damelor pe coloana „c” se va dovedi mai curînd în favoarea negrului. Mai logic și mai bine era 10.a3, urmat de b4 și Nb2 sau 10.Tb1, urmat de b4 și a4) 10...a6 11.h3 b5 12. a3 Nb7 13.Ne3 Nf8 (Merita atenție 13...e:d4 14.C:d4 Nf8 15.Cf5

POLITEHNICA '85 — masculin

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Marek Vokac	Cehoslovacia	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	1	1	9 1/2
2	Constantin Ionescu	România	1/2	0	0	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	8 1/2
3	Iulius Armaș	"	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	0	1	7 1/2
4	Mihail Marin	"	0	1	1/2	0	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	7 1/2
5	Mircea-Sergiu Lupu	"	0	0	1	1	0	1/2	0	1	1/2	1	1/2	1	1	7 1/2
6	Carlo D'Amore	Italia	1/2	1/2	1/2	0	1	0	0	1/2	1/2	1	1	1	1	7 1/2
7	Otiliu Berechet	România	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	0	1/2	1	1/2	0	1	1	7
8	Dragoș Dumitrache	"	1/2	0	0	0	1	1	1/2	0	0	1	1	1/2	1	6 1/2
9	Mario Sibilio	Italia	1	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1	1	1	0	1/2	1	0	6 1/2
10	Parik Ștefanov	România	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1/2	1	1	1	6 1/2
11	Lucian Vasilescu	"	0	1/2	0	1/2	0	0	0	0	1	1/2	1	1	1	5 1/2
12	Jaroslav Sendera	Polonia	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	1	1	5
13	Didier Chevalier	Franta	0	0	1	1/2	0	0	1	1/2	1	0	0	0	0	4
14	Alexandru Crișan	România	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2

b:c4 16.N:c4 d5) 14.d:e5 d:e5 15. b4 (După aceasta, negrul se eliberează, dar nici 15.Tad1 b4 16.a:b4 N:b4 17.Cd2 a5, urmat de Na6. Ce5—e6 nu era mulțumitor pentru alb) 15...c5! 16.b:c5 (După 16.c:b5 c:b4! negrul preia inițiativa, tocmai datorită legăturii pe coloana „c”) 16...C:c5 17.Cd5 C:d5 18.e:d5 (După 18.e:d5? albul rămâne cu flancul damei slăbit, în vreme ce pionul liber „d” este foarte greu de promovat) 18...h6 (După 18...e4 19. Cg5 De5 20.N:c5 N:c5 21.C:e4 Nd4 22.Tad1 b:c4 23.D:c4 albul păstrează pionul în plus, dar era mai bine direct 18...Tac8) 19.c:b5 N:d5 20.Tac1 Tac8 21.b:a6 (Figurile negre domină centrul, dar albul are un foarte periculos pion liber) 21...e1?! (După această mutare intră în joc și calul pasiv al albului. Mai bine era 21...Db8 22.De2 Da8 23.Tc3 cu joc complicat) 22.Cd4 Da5?! 23.De3 Db6 (23...D:c3 24.T:c3 Ta8 25.a7!) 24.Tfd1 Db8 25.Da5 Na8 26.a7 (După manevra neinspirată a damei negre, albul și-a activizat figurile, obținând avantaj clar. Acum la 26...De5 urmează 27.Cb3!) 26...Db7

27.Nb5! Cd3 (27...Te5 28.Nc6 Te6 29.C:c6 D:c6 30.Td8 sau 27...Ted8 28.Nc6 T:c6 29.D:d8 duc la avantaj decisiv pentru alb) 28.T:c8 (Cîștiga și 28.N:c8 C:c1 29.Nc6 Ce2+ 30.Rf1 T:c6 31.C:c6 D:c6 32. R:e2 De4 33.Re1 — variantă indicată după partidă de către C. Ionescu) 28...T:c8 29.Na6 D:a7 (Sau 29...De7 30.D:c7 T:c7 31.Cf5 Td7 32.Tb1) 30.Ce6! (30.Cb5?! Te5!) 30...Dd7 (30...Ne5 31.N:c5 — 31.C:c5 C:c5 32.Td8 T:d8 33.D:d8 Rh7 34. N:c5 D:a6 — 31...Ce5 32.Td8 T:d8 33.D:d8 Rh7 34.C:c5 D:c5 35.D:a3) 31.N:c8 D:c8 32.C:f8 D:f8 33.Tb1 Rh7 34.Df5 Rg8 35.Nf4 Nc6 36.Tb8 Ne8 37.D:e4 C:f4 38.T:e8 și negrul cedează.

INDIANA REGELUI LA ALB

M. S. Lupu C. Ionescu

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d3 (Albul evită varianta „arici” 3.d4 c:d4 4. C:d4 a6 5.Nd3 Cf6 6.e4 d6 al cărei

mare specialist este conducătorul pieselor negre) 3...b6 4.g3 Nb7 5. Ng2 d5 6.Cbd2 Cf6 7.e:d5 (De obicei, albul menține tensiunea în centru, de ex.: 7.0—0 Cc6 8.Tel Ne7 9.c3 7...C:d5 8.0—0 Cc6 9.d4!?) (Albul deschide jocul, încercînd să-și pună în valoare ușorul avans de dezvoltare. Mai prudent era 9. Tel Ne7 10.c3 0—0 11.Ce4, cu joc egal) 9...c:d4 10.Cb3 Na6 11.Tel d3! 12.c3! (Albul își păstrează intactă structura de pioni, sperînd să recupereze ulterior pionul „d”). După 12.c:d3, negrul stă mai bine) 12...Te8! 13.Cbd4 C:d4 14.C:d4 Nc4 15.Cf5 Te7! (Aici, turnul negru ocupă o poziție ideală: apără nebunul din e4 (15.Da4+ Dd7) și linia a 7-a, fiind pregătit pentru susținerea pionului „d”) 16.Nd2 h6 17.b3 Na6 18.c4 Ce7 19.Cc3 f6 20. Nc3 Rf7 21.Db5?! (Negrul a respins primul val al ofensivei albului, dar cu prețul slăbirii poziției regelui. Acum merita atenție 21. Nh3, de ex.: 21...g6? 22.N:e6 R:e6 23.Cd5 Rf7 24.N:f6 Th7 25.Df3 sau 21...e5 22.f4 e4 23.Cf5 Nb7 (23... C:f5 24.N:f5 Nc5 25.Rf1 e3 26.N:d3 g6 27.De2 The8 28.Tad1 Td7 29.f5) 24.Cd4! cu amenințările Ne6 sau Ce6 de ex.: 24...g6 25.Ne6 Rg7 26. Nf5 21...g6 22.Df3 Ng7 23.Cg4 Cf5 24.De4 Te8 25.Ted1 Td7 (Negrul a reușit să-și încheie dezvoltarea, păstrînd pionul în plus. Albul are în față o apărare grea) 26.De1 (26. Nf1 h5 27.Ce3 Nb7 28.Df4 Nh6) 26...De8 27.Td2 b5 28.c:b5 N:b5 29. Nb2 Te7 30.Tc1 Te7 31.Tcd1 h5 32. Ce3 Nh6 33.Ne4 C:c3 34.f:e3 Te2 35.Df2 f5 36.Ng2 Td7 37.Ne5 De5 38.Nd4 Db4 39.Nf1 Td4 și albul cedează.

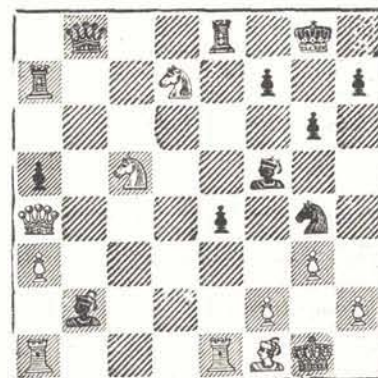
INDIANA REGELUI

M. Marin

M. Vokač

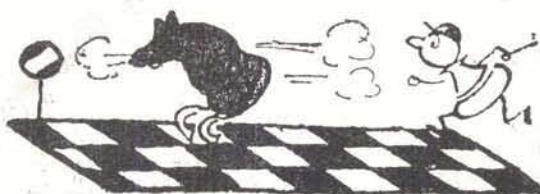
1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Ne2 0—0 6.Cf3 e5 7.0—0 Cc6 8.d5 Ce7 9.Cd2 (Cealaltă mutare de bază în această poziție, 9.Ce1, a dus, în cele din urmă, la avantaj pentru negru în partida Berechet—Vokač) 9...c6 10.d:c6 b:c6 11.b4 d5 12.Na3 (Continuarea 12.b5 a dus la joc complicat în partida Lukacs — Sznapiak, Polanica Zdroj, 1984: 12.b5 d4 13.Ca4 d3 14.Nf3 c:b5 15.c:b5 Nd7 16.Cc5 N:b5 17. a4) 12...Ne6 13.Te1 (Sau 13.b5 Te8 14.b:c6 d:c4! — 14...d4? 15.N:e7 D:e7 16.Cd5+ Marin — Lung, Herculane, 1985 — 15.C:c4 C:c6,

urmat de Cd4) 13...a6 14.Nf1 Te8 15.Nb2!? Db8 16.a3 Ta7 17.Ca4 d:e4 (După 17...d4, cali albi vor ocupa poziții ideale la d3 și c4, iar negrul rămîne cu slăbiciuni pe flancul damei) 18.Cc5?! (Era mai bine 18.C:e4 C:e4 19.T:e4, urmat de Ce5 cu avantaj pentru alb) 18...Ng4 19.Da4 a5 20.b5 c:b5 21.c:b5 e3! 22.T:e3 Ce5 23.Tee1 Nf5 (Profitînd de ezitarea albului, negrul a obținut contrajoc. Nu era bine 23...Cb6 24.Db3 a4 25.Dg3!) 24.Cc1 e4! (La avantaj pentru alb ar fi dus 24...Cb6 25.C:b6 D:b6 26.Cd3 Cd7 27.Nd4! Cu mutarea din partidă, negrul își activează dama și nebunul „indian”) 25.b6? (Supraestimîndu-și poziția, albul are o gravă scăpare tactică. După 25.g3 lupta se menține complicată, cu șanse ceva mai bune pentru alb, datorită pionului liber „b”, de exemplu 25...Cb6 26.c:b6 D:b6 27. Nd4 Cg4 28.Cb3 sau 28.Ce6) 25... Cg4? (Negrul alege ordinea greșită de mutări. Trebuia 25...C:b6 26. C:b6 Cg4 nu 26...D:b6? 27.N:f6, cum calculase albul) 26.g3? (Albul nu sesizează șansa oferită de greșala negrului. Trebuia 26.D:e8 D:e8 27.b:a7 26...C:b6 27.C:b6 N:b2 28.Cbd7 (Sau 28.Tab1 c3!)

28...T:d7! 29.C:d7 Da7 30.Cc5 D:c5 31.D:e8+ Rg7 32.Ng2 (32.Te2 N:a1) 32...D:f2+ 33.Rh1 Nd4 și albul cedează. Se amenința 34... Dg1, iar la 34.h3 Dg3! matul nu mai poate fi evitat. Jucată în runda a 7-a, cînd eu aveam cu jumătate de punct mai mult decît jucătorul cehoslovac, partida a avut mare importanță pentru evoluția ulterioară a clasamentului.

Comentarii de Mihail MARIN
maestru F.I.D.E.

ITINERAR ȘAHIST AUTUMNAL

Succese la „Akropolis '85“

Între 16 septembrie și 29 septembrie, la Atena, s-a desfășurat cea de-a noua ediție a tradiționalului turneu „Akropolis“, organizat în fiecare toamnă de federația de șah elenă. Întimplarea face să mă fi numărat printre participanți și la prima ediție (1977), când am ocupat primul loc, la egalitate de puncte cu marele maestru iugoslav M. Cebalo. De la un an la altul turneul a câștigat în amploare, cadrul participărilor a depășit limitele balcanice, iar începând din 1981 s-a organizat în paralel și un puternic concurs feminin.

Anul acesta, ca și în 1984, șahul românesc a fost reprezentat la „Akropolis“ de către Dana Nuțu, Elisabeta Polihroniade-Rusu și semnatarul acestor rânduri. Și dacă la ediția precedentă șahiștii români nu au ocupat decât treapta a treia a podiumului, de această dată, deși într-o companie foarte puternică, succesul a fost deplin: două locuri I, un loc II și nici o partidă pierdută!

În turneul feminin, cu 24 de participante din 7 țări, pe primul loc s-a clasat maestra internațională Dana Nuțu, cu 9 puncte (din 11 posibile), urmată de marea maestră Elisabeta Polihroniade-Rusu, cu 8 p, la egalitate cu Suzana Maximovici (Iugoslavia). Cele trei șahiste au dominat întrecerea, întrecându-le net pe următoarele clasate: Joanna Jagodzinska (Polonia) 7 p, Agnieszka Brustman (Polonia), Anja Dahlgrun (R.F.G.), Eva Kondou (Grecia), Maria Porubsky (Ungaria) 6,5 p, Pavlina Angelova (Bulgaria) 6 p etc.

În turneul masculin au participat 32 de șahiști din 7 țări. Am

ocupat primul loc, cu 7,5 puncte, la egalitate cu maestrul internațional V. Kotronias (Grecia) și S. Joksici (Iugoslavia), dar cu un coeficient Bucholz superior, întrucât am câștigat ambele partide directe. În clasament urmează P. Szekeley (Ungaria), F. Portisch (Ungaria), B. Damianovici (Iugo-

slavia), M. Mușe (R.F.G.) cu 7 p, D. Rajković (Iugoslavia), R. Bernard (Polonia) 6,5 p, N. Skalkotas (Grecia) 6 p, S. Skembris (Grecia) 5,5 p etc.

Remarcind organizarea excelentă a turneelor, voi prezenta în încheiere câteva din realizările noastre în acest concurs.

timp ce se apropie, Jagodzinska nu sesizează amenințarea albului, dar poziția negrului era oricum foarte grea) 29.C:e7! Ce5 (La 29... D:e7 30.Da8+ urmat de 31.D:a6) 30.Da3?! (În criză de timp, Dana Nuțu ratează un câștig imediat cu 30.D:f6+ Dg7 31.Cd5+! sau 31.Cg6+!!) 30...D:e7 31.D:a6 b4 32.Td1 Ta7 33.Dc8+ Rg7 34.Td8! (Albul are nu numai un pion în plus, ci și un atac foarte puternic) 34...Tc7

Maestra internațională DANA NUȚU, laureata turneului feminin

slavia), M. Mușe (R.F.G.) cu 7 p, D. Rajković (Iugoslavia), R. Bernard (Polonia) 6,5 p, N. Skalkotas (Grecia) 6 p, S. Skembris (Grecia) 5,5 p etc.

Remarcind organizarea excelentă a turneelor, voi prezenta în încheiere câteva din realizările noastre în acest concurs.

Valentin STOICA
maestru internațional

DESCHIDERE CATALANĂ

Dana Nuțu Joanna Jagodzinska
„Akropolis '85“

1.Cf3 d5 2.c4 e6 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.0-0 0-0 6.d4 d:c4 7.Dc2 (La 7.Ce5 Cf6 negrul obține șanse egale) 7...a6 8.D:c4 b5 9.Dc2 Nb7 10.Nd2! (O continuare la modă în ultimii ani, în loc de 10.Nf4 sau 10.Ng5) 10...Ne4 11.Dc1 Dc8 (În precedentul meci pentru titlul mondial între Karpov și Kasparov, primul a preferat 11...Nb7, obținând egalitatea, dar M. Șubă, colegul de club al Danei, a întărit substanțial jocul albului în partida cu Morovici, la turneul interzonal de la Tunis. Jucătoarea poloneză se

orientează spre realizarea rapidă a înaintării c7-c5) 12.Ng5! Cbd7 13.Cd2 Nb7 14.Cb3! (Pentru a controla punctele a5 și c5) 14...c5 15.d:c5 C:c5 16.N:f6! g:f6 17.Ca5 Ta7 (Și după 17...Nd5 18.Df4 Ta7 19.Tc1 albul obține avantaj) 18.C:b7 T:b7 19.Df4 Db8 20.Dh6 Tc7 21.Tad1 (În această poziție nebunii de culori diferite nu garantează nicidecum egalitatea, datorită slăbiciunilor negrului pe flancul regelui) 21...Td8 22.Td4! T:d4 23.C:d4 Df8 24.Df4 Dc8 25.Dg4+! Rh8 26.Dh5 (Manevrind cu abilitate, albul dezvoltă inițiativa în ciuda materialului redus) 26...Dg8?! (Apărarea pasivă cu 26...Rg8 dădea șanse de apărare mai bune) 27.Cc6! Df8 28.Df3 Cd7 (Presată de criza de

35.Tg8+ Rh6 36.Da8! Tc1+ 37.Nf1 Dd6 38.De4 T:f1+ (Șahul de răzbunare) 39.R:f1 și negrul a cedat (1-0), întrucât amenințarea 40.Dh4 mat poate fi parată doar cu 40...Dd1+ 41.Rg2 Dd5, dar finalul este fără speranță.

APĂRAREA SICILIANĂ

Elisabeta Polihroniade-Rusu

Eva Kondou

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 g6 (Varianta Dragonului, preferință exclusivă a campioanei Greciei) 6.Ne3 Ng7 7.f3 Cc6 8.Nc4 0-0 9.Dd2 Nd7 10.Nb3 Ce5 11.h4 b5 12.0-0-0 Tc8 13.Ng5 Tc5 (Poziția cheie a variantei, a cărei apreciere nu este clară, în ciuda zecilor de partide în care s-a înfilnit) 14.f4!? (Albul a mai încercat aici și 14.Rb1, 14.The1 sau 14.g4!? După 14.Rb1 b5 15.g4 h:g4 16.N:f6?! N:f6 17.Cd5 Ng7 18.h5 e6! 19.h6 Nf6! negrul a obținut joc excelent, Zaitsev — Basin, Minsk, 1983, iar la 14.The1 b5 15.f4 Cc4 16.N:c4 T:c4 17.e5 b4!, jocul este foarte complicat. Pentru continuarea 14.g4!? este interesantă partida Bellon — Sosonko, Lugano, 1985, publicată în numărul 5/1985 al revistei) 14...Cc4 15.Dd3 b5 (La 15...Dc7?! 16.N:f6! N:f6 17.N:c4! T:c4

18.Cd5 Dc5 19.Cb3 Db5 20.C:f6+ e:f6 21.D:d6 albul a obținut avantaj clar, Teșkovski — Basin, U.R.S.S., 1985) 16.e5 Cg4!? (Continuarea teoretică este 16...Db6 și după 17.N:f6 e:f6 18.e:f6?! N:f6 19.Ce4 Ng7 negrul a stat excelent, A. Rodriguez — Gufeld Barcelona, 1979, dar merită atenție 17.e6!?) 17.e:d6!? (O mutare nouă, în loc de 17.Ce4 Td5 18.C:d6 Ce:e5! 19.f:e5 C:e5 20.N:d5 C:d3+ 21.T:d3 Db6 cu joc complicat, Liubojevici — Miles, Riga, 1979, sau 17.Ce4 Te8 18.e:d6 f6!, Liubojevici — Miles, Malta, 1980) 17...T:g5?! 18.h:g5 Cf2 19.De2 Ch1 20.d:e7 (Mutarea intermediară care dă avantaj albului) 20...Dc7?! (Mai bine 20...Db8) 21.e:f8D+ R:f8 22.Cd5! Dd6 23.N:c4! b:c4 24.D:e4 (Negrul nu are compensație pentru materialul sacrificat) 24...Cf2 25.Te1 Cg4 26.Cb5! (Caii albi domină tabla) 26...Db8 27.Cbc3 Ne6 28.Dc5+ Rg8 29.Cc7! Nd7 (Slăbiciunea liniei a 8-a este decisivă) 30.Dd6 și negrul a cedat, intrucit la 30...Dd8 31.Te8+! sau 30...Dc8 31.Te7 albul câștigă (1—0).

APĂRAREA SICILIANA

V. Stoica

V. Kotronias

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.f4 (O armă de combatere a variantei Scheveningen la fel de agresivă ca și atacul Keres 6.g4) 6...Cc6 7.Ne3 Ne7 8.Df3 Nd7!? (Des întâlnită este și continuarea 8...e5 9.C:c6 b:c6 10.f5 Da5 11.0—0—0 Tb8 12.Nc4 cu joc foarte complicat) 9.0—0—0 0—0 10.Tg1 (Pregătește înaintarea g2—g4) 10...C:d4 11.N:d4 Nc6 12.g4! d5?! (Recomandăția lui Kasparov, însoțită

de un semn de exclamare atât în monografia „Varianta Scheveningen”, scrisă împreună cu Nikitin, cât și volumul de deschideri cu caracter enciclopedic, în colaborare cu R. Keene. În realitate continuarea 12...d5?! conduce forțat la avantaj pentru alb. Preferabil este 12...Da5 13.g5 Cd7 14.Rb1 b5 15.f5 cu joc complicat, Gufeld — Cvetkovići, Priština, 1983)

13.g5! (Mult mai tare decât 13.

e5 Ce4 14.Rb1 Ne5 cu șanse de ambele părți, cum analizează Kasparov) 13...Ce4 (La 13...d:e4 14.g:f6! e:f3 15.f:e7 D:e7 16.T:g7+ albul câștigă) 14.Ng7! (Mai bine decât 14.C:e4?! d:e4 15.Dc3 Nd5 16.Ng7 Te8 17.De5 Nd6 18.Df6 De7 și negrul are contra-joc) 14...R:g7 (După 14...Db6 15.N:f8 N:f8 16.C:e4 d:e4 17.Dg3 Ng7 18.e3 Te8 19.Nc4 e3 20.f5! albul obține avantaj) 15.Ce4 Db6 (La 15...d:e4 16.Dc3+ R:g8 17.T:d8 Tf:d8 18.Ng2 cade și pionul e4 și negrul nu are compensație suficientă pentru damă) 16.Cf2! (Poanta combinației albului, care își apără toate piesele și amenință să atace decisiv cu Dc3+ și Cg4) 16...Nc5 (Ce altceva?! 17.Dc3+ f6 18.g:f6++ Rh8 19.De5! Nd6 (Foarte interesant că aceeași poziție s-a întâlnit și în partida Hartman — Nickoloff, Canada, 1984, în care negrul a continuat cu 19...Tf7, dar după 20.Tg7 T:f7 21.Cg4 Ne8 22.Dh5! a cedat în fața matului imparabil: 22...T:g7 23.f:g7+ R:g7 24.De5+ Rf7 25.Df6+ Rg8 26.Ch6 mat) 20.D:d6 D:f2 21.Tg7! T:f6 22.T:h7+! (Mai bine decât 22.De7 D:f4+ 23.Rb1 Dh6 24.T:h7+ D:h7 25.D:f6+ Dg7 26.D:e6 Te8 și albul mai are de rezolvat probleme tehnice pentru realizarea pionului în plus) 22...Rg8 (La 22...R:h7 23.De7+ Rg6 24.Nd3+ Tf5 25.D:e6+ albul câștigă) 23.Nd3 De3+ (După 23...D:f4+ 24.D:f4 T:f4 25.Tg1+ Rf8 26.Th8+ negrul pierde turnul din a8) 24.Rb1 Taf8 25.Te7! (Era tentant 25.De5!? D:e5 26.f:e5 Tf1! 27.T:f1 T:f1 28.N:f1 R:h7 29.Nh3 Nd7 30.Rc1 cu final net avantajos, dar poziția deschisă a regelui negru obligă moral la atac de mat) 25...Ne8 26.f5! Nh5 27.Te1 Nf7 28.a3 (O mutare profilactică liniștită pe fondul defensivei disperate a negrului) 28...b5 29.Db4! (După alungarea damei negre din e3 atacul albului este decisiv) 29...Tb8 30.Te1 Dh6 31.Tg1+ și negrul a cedat (1—0).

APĂRAREA FRANCEZĂ

V. Stoica

S. Joksić

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Cd2 c5 4.e:d5 e:d5 5.Cgf3 a6!? (Negrul a evitat în acest fel varianta 3...a6 4.Cgf3 c5 5.d:c5 N:c5 6.Nd3) 6.d:c5 N:c5 7.Cb3 Na7 8.De2+ (O altă continuare este 8.Ng5 Cf6 9.De2 Ne6 10.Cfd4 De7 11.0—0—0 sau 8...Ce7 9.Nd3 Cbc6 10.0—0, în ambele cazuri cu joc ceva mai bun pentru alb) 8...De7 9.Ng5!? (De obicei se joacă 9.Nd2 Ne6 10.Nc3 Cf6 11.Nd4 Cc6 12.N:a7 Ta7 13.0—0—0 cu joc complicat, Sokolov — Bany, Nalenczowe, 1984) 9...D:e2+ 10.N:e2 Ce6 11.0—0 h6 (La 11...Cge7 12.Tf1 0—0?! 13.N:e7 Ce7 14.N:a6! albul câștigă un pion) 12.Nd2 Ce7 13.Nc3 0—0 14.Cfd4 (Stăpânirea

cîmpului d4 dă albului un ușor avantaj) 14...Te8 15.Tfe1! Nd7 (După 15...Cf5? 16.Nd3! albul obține superioritate clară, dar merită încercat 15...Nf5!? 16.C:f5 17.Nd3 Cd6 sau 17.Nf3 d4 și negrul are contra-joc) 16.Nf3 Cf5 17.Ted1! (O mutare foarte bună, care

VALENTIN STOICA

întărește presiunea pe cîmpul d5 și dă avantaj albului) 17...Ne6 18.C:f5 N:f5 19.T:d5 N:c2 20.Td7 Ce5 (La 20...Te7? sau 20...Tab8 urmează 21.N:c6! cu câștig de figură) 21.N:e5 T:e5 22.T:b7 Ne4 23.N:e4 Te4 24.Rf1! (Pentru a limita activitatea bateriei negre T+N) 24...Tf4 25.f3 Tf6 (Unica apărare, pentru a crea la b6 un cîmp de refugiu pentru nebunul din a7) 26.Te1! Nb6 27.a4 a5 (Din nou forțat) 28.Te5 Te8 29.Tb5 T8c6 (La 29...Ne3 decide 30.Tb8) 30.Td7!? (După 30.C:a5 N:a5 31.T:a5 Tfe6! negrul se activează) 30...Tc2! 31.Cd2! (Nu 31.Td2? Tc4! 32.C:a5? Tc1+ 33.Re2 Te6+ 34.Rd3 Te3 mat) 31...Te6 32.Ce4! Tcc6 33.g4! (Poziția dominantă a calului din e4 dă albului avantaj) 33...Tc1+ 34.Re2 Th1 (Singura șansă de contra-joc) 35.Td6! T:h2+ 36.Rd3 T:d6+ 37.C:d6 (Nebunul dă negrului multă bătaie de cap) 37...Nc7 38.Cc4 Rh7 39.Tc5! Nd8 40.Td5 Nc7 41.Td7 Nf1 42.T:f7 Ng5 43.b3! (Aici partida s-a întrerupt și albul și-a realizat cu precizie avantajul) 43...Rg6 44.Tf5! Tf2 45.C:a5 h5 46.Cc4! Nf6 (La 46...h:g4 47.f:g4 T:f5 48.g:f5+ R:f5 49.a5, pionii a și b decid rapid) 47.a5! h4 48.a6 Ta2 49.Ca5! Ta1 (După 49...h3 50.a7 h2 51.a8D h1D 52.De8+ Rh7 53.Th5+ albul câștigă) 50.a7 Td1+ 51.Rc4 Td8 52.Cc6 Ta8 53.b4 Ng5 54.f4 N:f4 (În sfîrșit negrul a scăpat de grija nebunului) 55.T:f4 Rg5 56.Tf1 și după câteva mutări negrul a cedat (1—0).

VICTORIE CATEGORICĂ A ȘAHISTELOR NOASTRE

De zece ori, în tot atâția ani, s-au întâlnit în meciuri amicale, devenite frumoașă tradiție, reprezentativele feminine ale României și Bulgariei. Și o singură dată (anul trecut, la Băile Herculane) șahistele noastre au lăsat să le scape o victorie la care aspirau pe baza unor justificate atitudini valorice. Acestea au fost puse mai mult ca oricând în evidență la actuala ediție a întrecerii, echipa română distanșându-se de adversare la un scor-record: 25—11. Succes remarcabil și prin faptul că am jucat în deplasare, întâlnirea având loc la Kavazite, lângă Burgas, între 3 și 10 octombrie. Meritele revin cu precădere jucătoarelor din al doilea eșalon, tinerele Cristina Bădulescu, Viorica Ionescu și Gabriela Olărașu. Toate, cu punctaje de 83,33%. De la gazde a lipsit prima eclipieră Margarita Voiska, dar absența ei nu poate fi considerată ca decisivă.

Victorie și în meciul paralel al junioarelor, unde însă distanța față de învinse a fost minimă. Aici, a dezamăgit prima noastră echipieră, Smaranda Boicu. Rezultatul a fost însă cea de-a doua, Nadejda Miteșcu, care confirmă din nou bunele sale posibilități ce se cer mai mult valorifice în viitor.

Oricum, bilanțul general al întâlnirii restabilește ascendentul avut întotdeauna asupra partenerelor noastre, care — se știe prea bine — au furnizat surpriza ultimei Olimpiade, devansându-ne atunci pe locul doi.

BULGARIA 11						
	Veselina Șikova	Ruzalina Vitanova	Rumiana Boiadjeva	Lozanka Nestorova	Pavlina Anghelova	Petranka Jovkova
ROMÂNIA 25						
Dana Nuțu	1	0	1/2	1	1/2	0
Viorica Ionescu	1	1	1/2	1	1	1/2
Elisabeta Polihroniade	1/2	1/2	0	1	1/2	3/2
Cristina Bădulescu	1	1	1	1/2	1	1/2
Gabriela Olărașu	1	1	1/2	1	1/2	1/2
Margareta Mureșan	1/2	1	1/2	1/2	0	1
	1	1 1/2	3	1	2 1/2	2

Instantanee din meci

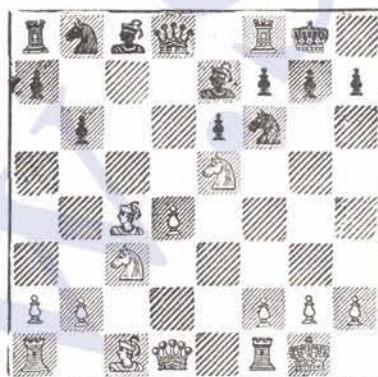
APĂRAREA CARO-KANN

Elisabeta Polihroniade-Rusu

Petranka Jovkova

1.e4 c6 2.c4 d5 3.e:d5 c:d5 4.c:d5 (O mutare foarte tăioasă, care dezvăluie un pic temperamentul sportiv, stilul fără compromisuri al mării maestre românce. Albul își asumă răspunderea unui pion izolat pe coloana „d”, în schimbul avantajului de dezvoltare și de spațiu. O variantă mai liniștită începe cu 4.d4) 4...D:d5?! (Surprinsă sau dornică ea însăși de a surprinde, șahista bulgară nu alege cea mai bună continuare. Era de preferat 4...Cf6 sau chiar 4...a6) 5. Cc3 Dd8 6.Nc4 Cf6 7.Cf3 e6 8.d4 Ne7 9.0—0 0—0 (E greu de criticat o mutare atât de naturală. Parcă era totuși mai bine 9...Cc6, pentru a împiedica mutarea următoare) 10.Ce5! (Albul stă mai bine) 10...

b6?! (Pregătind manevra clasică 11...Nb7, 12...Cc6, 13...Te8, mișcarea negrului are un caracter provocator. Jucătoarea noastră a analizat în mod lucid situația și a ridicat mânușa adversarei!)

11.Df3! (Cîștigă forțat o calitate) 11...D:d4 12.D:a8 D:e5 13.Df3! (Negrul a gândit numai la 13.D:a7, la care urma 13...Cg4! și, într-adevăr, poziția este tulburătoare) 13...Dc7 14. Nd3 Nb7 15.Nf4! Dd7 16.De2 Dc6 17.f3 Nc5+ 18.Ne3 (Orice schimb este în favoarea albului) 18...Ch5 19.Ne4 (Conducătoarea pieselor negre privește resemnată cum cele mai active figuri ale ei sînt schimbate) 19...Na6 (Doar-doar s-ar încurca itele...) 20.N:c6 N:e2 21. N:c5 N:f1 22.N:f8 C:c6 23.Na3 (...dar albul joacă simplu și apele sînt acum limpezi, de poți să

prinzi peștele cu mina) 23...Na6 24. Td1 h6 25.Td7 Cf4 26.Te7 Cd4 27. T:a7 Nd3 28.Tb7 b5 29.Nc5 Cfe2+ 30.C:e2 C:e2+ 31.Rf2 Cc1 32.Re3 Nf1 33.Rd2 C:a2 34.Rc2? (Cîștiga mai repede 34.Ta7 Nc4 35.Rc2 b4 36.b3) 34...b4 35.Ta7 b3+ 36.R:b3 Cc1+ 37.Rc2 Ce2 38.g3 Ng2 39.Ta3 e5 40.Rd2 Cd4 41.N:d4 e:d4 42.Re2 Rf8 43.Td3 h5 44.T:d4 g5 45.h4 f6 46.h:g5 f:g5 47.Td5 (1—0).

★

Iată și două splendide combinații ale jucătoarelor noastre care au realizat cele mai bune rezultate individuale:

Lozanka Nestorova — Viorica Ionescu

Ultima mutare a albului a fost 28.Te1. E clar că negrul stă mai bine, dar, dacă albul apucă să joace Dc3—Dc7, situația se schimbă cu 180°. Aflată în cea mai bună formă sportivă, Viorica a pregătit cu grijă lovitura fatală: 28...Ce2+! 29.N:e2 D:e3!! și albul a cedat. La 30.f:e3, urmează 30...f2+. O combinație minunată!

BULGARIA 5 1/2		
	Vera Peiceva	Emilia Peiceva
ROMÂNIA 6 1/2		
Smaranda Boicu	1	1 1/2
Nadejda Miteșcu	1 1/2	2 1/2
	3 1/2	2

Cristina Bădulescu — Veselina Șikova

A fost o partidă dominată în întregime de alb, dar, pe parcursul ultimelor mutări, Cristina a comis unele inexactități și balanța a

început să incline în favoarea șahistei bulgare. Crezând că a sosit momentul loviturii decisive, Șikova a jucat 39...Nd2, cu ultima mutare. Să vedem ce a urmat:

40.Te8+ Rg7? (Era mai bine 40...T:e8) 41.T:b8 T:b8? (Trebuia 41...D:b8) 42.Ce6+!! (Lovitura trăsnetului!) 42...f:e6 43.Ta7! D:a7 (Sau 43...Tb7 44.Ce8+. La 43...R:f6 44.T:c7 Nd3 45.Dd4+ și 46.D:d3) 44.D:a7+ R:f6 45.D:b8 g5 46.g3 Nd3 47.Bh8+ (1-0). Se vede clar, negrul pierde un nebun, după 48. Dd4.

O demonstrație de talent și de ambiție din partea Cristinei, care a găsit resurse să câștige pentru a doua oară o poziție care părea, la un moment dat, că îi alunecase printre degete.

Parik ȘTEFANOV
maestru internațional

tentant la prima vedere, deoarece 14...Da5 l-ar fi redresat pe negru, care — să nu uităm — are o figură în plus) 14...De8 (14...C:h5 15.T:h5 Cf6 16.C:h7 lăsa albului material decisiv) 15.h:g6! (Precizez că partida era un derby al turneului, urmînd să desemneze pe învingător. Îmi trebuia câștig 100%, nu prozaic avantaj, cu 15.Ce6, care poate mai dădea vreo contrașansă lui Raicevici) 15...D:g6 (Sau 15...h:g6 16.Th6 Rg7 17.Ce6+ Rf7 18.Cc7 etc.) 16.D:g6 (Nu mă tem de schimburi, acum, cînd atacul meu rămîne foarte puternic) 16...h:g6 17.Th6 Rg7 (Desigur 17...Ch5 18.T:g6+ Cg7 19.Ce6 sau C:d5 asigură câștigul albului) 18.Tdh1! (Din nou, mai puternic decît Ce6+, fiindcă am teribila amenințare Th7+) 18...Tg8? (Greșeală explicabilă, sub presiunea în care se afla partenerul meu. El rezista ceva mai mult cu 18...Nd8, deși rămînea oricum redus la pasivitate, iar atacul alb ar fi continuat implacabil) 19.Th7+ C:h7 20.T:h7+ Rf8 21.Ce6+ Re8 22.C:d5 Nd8 23.Cd7+ N:c7 24.C:c7+ Rd8 25.Ce6+ Re8 26.Nd6. Închei cu un mat, care cred că place tuturor, iar mie mi-a adus locul întâi în turneu.

MIHAI ȘUBĂ menține ritmul

Foarte curînd după frumoasele victorii de turneu obținute la Bela Cirkva (Iugoslavia) și în Berlinul Occidental, marele maestru internațional Mihai Șubă și-a adăugat noi și prețioase succese în palmares. La începutul acestei toamne, șahistul român s-a situat printre fruntașii a două importante turnee desfășurate în R. F. Germania. Mihai Șubă s-a clasat pe primul loc în open-ul de la Wiesbaden, cu excelentul scor de 8 puncte din 9 posibile, devansînd un numeros lot de participanți din mai multe țări. Imediat după aceasta, timișoreanul a fost oaspetele tradiționalului turneu de la Dortmund, pe care l-a și câștigat acum doi ani. De data aceasta, Mihai Șubă a ratat doar de puțin victoria, forînd prea mult (ca totdeauna!) în ultimele runde, ceea ce a făcut ca V. Hort, I. Razuvayev și S. Kindermann, cu 7 p (din 11), să-l devanseze cu numai o jumătate de punct. Alături de M. Șubă, tot 6½ p au obținut argentinianul C. Garcia-Palermo, americanul J. Benjamin și vest-germanul K. Bischoff.

Alăturăm două interesante partide din recentul periplu european al marelui maestru Mihai Șubă, pe care acesta le comentează special pentru revista noastră.

GAMBITUL DAMEI

M. Șubă

V. Raicevici

Bela Cirkva, 1985

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 Cbd7 (Negrul adoptă o ordine de mutări neobișnuită, în acest sistem clasic de dezvoltare. Deosebire de nuanță, numai, care are însă consecințe importante și defavorabile. Așa cum, în continuare, am reușit să demonstrez...) 5.c:d5 (Varianta schimbului, deci, dar în alte condiții!) 5...e:d5 6.Nf4! (Iată primul moment-cheie: din cauza mutării negrului Cbd7, pot juca acum mai bine Nf4 — și nu Ng5 — fiindcă adversarul meu nu va dispune curînd de scoaterea nebunului de la f5) 6...c6 7.e3 Ne7 8.Dc2! (Al doilea moment de reținut: o mutare mai fină, cum se va vedea mai tîrziu, decît Nd3, obișnuit în asemenea poziții) 8...0-0?! (În contextul dat, se impunea manevra tipică de reasezare Cf8—g6 și apoi 0-0) 9.0-0-0 (Tot nu joc Nd3,

fiindcă astfel câștig un tempo important...) 9...a6 (De ce așa? Fiindcă, de pildă, la 9...Te8? iau cel puțin o calitate cu 10.Cb5!) 10.Nd3 (Iată venit momentul și pentru această mutare! Acum am toate piesele dezvoltate, ameninț g2—g4, iar negrul a rămas cu un nebun pe linia a-8-a, care nu mută. Motiv pentru care va încerca să se elibereze cumva) 10...c5 (La 10...Te8 11.g4! Cf8 12.h3 sau Ce5, păstrez multă inițiativă) 11.Cg5! (Desigur prefer acest atac interesant, în locul luării 11.d:c5, cu care aș fi câștigat probabil un pion, dar ajutam pe adversar să iasă din strîmsoare) 11...g6 (La 11...h6 urma 12.Nh7+ Rh8 13.h4 și nu se vede cum înlătură negrul piesele atacatoare) 12.h4 c4 (Să primim poziția. Atacul alb pare pentru moment stopat, diagonala b1—h7 fiind controlată de negru. Afară de cazul că...) Vezi diagrama.

13.N:g6!! (...există o asemenea mutare!) 13...f:g6 (Dacă 13...h:g6, este distrugător 14.h5) 14.h5! (Ca și acum, dealtfel... Dar nu 14.Ce6,

APĂRAREA SICILIANA

M. Șubă

S. Kindermann

Dortmund, 1985

1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.Cc3 e6 4.g3 b6 (Așadar, „apărarea arici“, evitînd variantele Tarrasch și semi-Tarrasch, care rezultă după 4...d5) 5.Ng2 Nb7 6.d4! (Consider important de jucat d2—d4 acum, nu la mutarea următoare, după 0-0. Particularitățile poziției, care vor deveni imediat evidente, le cunosc dintr-o partidă a mea cu A. Greenfeld, de la Olimpiada '84, unde am avut de apărut, cu greutate, punctul de vedere al negrului în aceeași ordine de mutări) 6...c:d4 7.D:d4 d6? (Natural, dar... greșit. Așa am jucat și eu contra lui Greenfeld și ulterior m-am convins, la analiză, că necesar este mai întîi 7...Ne7,

ceea ce previne presiunea crescândă a figurilor albe în centru) 8.Ng5 Cbd7 9.Cb5 (Nu s-a încheiat încă dezvoltarea și albul are atac!) 9...h6? (Din nou, opțiune greșită. Probabil 9...d5 este cel mai bine. În partida citată, din meciul România — Israel, am jucat 9...Db8 și la 10.Td1 e5, pionul d6 nu putea fi luat, din cauză că — după schimburi — există parada Ce4) 10.N:f6 C:f6 11.Td1 Ce4 (Mai bine ca 11...d5, când albul, cu c:d5 și Da4, ar majora impactul) 12.Ch4 Cc5 (Partenerul meu se apără inventiv. Acum, la 13.C:d6+ N:d6 14.D:d6 D:d6 15.T:d6 N:g2 16.C:g2 Re7 17.Td1 Ca4, negrul are compensație suficientă pentru pionul lipsă) 13.0—0 N:g2 14.R:g2 Cb7 15.f4 (Așa folosesc avansul de dezvoltare de care dispun, amenințând puternic f4—f5, cu slăbirea decisivă a cimpului e6 în tabăra adversă) 15...a6 16.Cc3 (Calul stinjenitor a plecat, dar problemele negrului rămân...) 16...Ne7 (Nu se vede altceva, care ar scoate regele negru din strimtoare) 17.D:g7 Nf6 18.Dg4 N:h4 (Un calcul ușor de ghicit: în cazul 19.g:h4 Dd7, dublarea pionilor ar diminua avantajul albului)

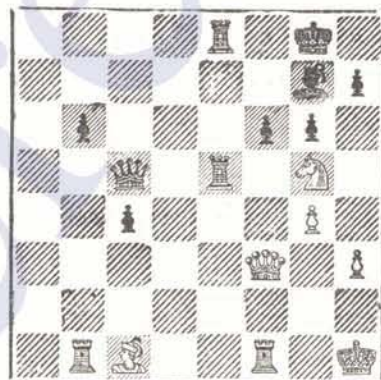
19.f5! (Dar era exact momentul de a pune în mișcare acest iminent asalt, care demolează întregul edificiu al negrului) 19...h5 (Alte posibilități: 19...Dg5 20.De4 0—0 21.f:e6 f:e6 22.Dc6+ Rb8 23.Tf7 sau 19...Ne7 20.f:e6 f:e6 21.D:e6 Cc5 22.Df7+ Rd7 23.T:d6+! R:d6 24.Td1+ Rc7 25.T:d8 R:d8 26.Cd5 — Nd6 C:b6 — 26...Ta7 27.b4 Ca4 28.Df4 Rc8 29.Df5+ Rd8 30.De5 duc la același rezultat final) 20. De4 Cc5 21.Dc6+ Re7 (21.Rf8 f:e6) 22.g:h4 Tg8+ 23.Rh1 e:f5 (Altfel 24.T:d6!) 24.T:f5 Tc8 25.Df3 Tg7 26.Cd5+ Rf8 27.D:h5 și acum, în perspectiva imparabilelor Dh8+ și T:f7+, negrul a cedat.

Comentarii de Mihai ȘUBĂ
mare maestru internațional

FINIȘ DRAMATIC LA OSTENDE

Aflat la cea de-a 3-a ediție, turneul din cocheta stațiune balneară din Belgia a prilejuit anul acesta o luptă sportivă încordată, rezultatul final fiind neclar până în ultimul moment!... Au câștigat în cele din urmă marii maestri A. Miles (Anglia) și H. Ree (Olanda) cu câte 7 puncte din 9 posibile, urmați de un pluton compact de 10 jucători, printre care și reprezentanții României, marele maestru Florin Gheorghiu și maestrul internațional Mihai Ghindă și Theodor Ghițescu (toți 3 neînvinși) cu câte 6,5 puncte fiecare... Tot atât de bine ar fi putut însă câștiga turneul și Ghindă, dacă ar fi realizat avantajul din partida-maraton cu Miles (aproape 14 ore de joc) din penultima rundă, sau Fl. Gheorghiu, fără ratarea din partida cu Pokojowczyk, de asemenea dacă trecea de rezistența lui Ree din ultima rundă. Devenit acum tradițional, turneul de la Ostende promite, prin organizarea sa desăvârșită și prin ambianța sa foarte plăcută, să devină unul din open-urile de atracție din Europa.

și 27...D:d5 albul rămânea cu o calitate în plus, dar era probabil pierdut) 25...Ne6 26.N:e6 D:e6 27. Ce4!? (Sacrifică al treilea pion pentru atac) 27...T:e5 28.Cg5 Dd5 29.Df3!? (După cum se va vedea, din dorința prea mare de câștig, albul se autocombinează... Trebuia jucat 29.C:f7! Te2 30.Ch6+ cu șanse egale. Acum negrul câștigă frumos printr-o poantă neașteptată, de efect) 29...Dc5+ 30.Rh1 f6!! (După această mutare stop, negrul își recâștigă piesa, rămânând cu poziție net câștigată)

APĂRAREA BENONI

Y. Murey

Fl. Gheorghiu

1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.d5 d6 4.Cc3 g6 5.e4 Ng7 6.g3 (Albul joacă o variantă mai puțin uzitată, prin care speră să-și surprindă oarecum adversarul în deschidere) 6...0—0 7.Ng2 e6 8.Cge2 e:d5 9.c:d5 Te8 10.0—0 Ca6!? (Ca să fiu sincer, nu am jucat mutarea cea mai agresivă 10...b5, fiindu-mi teamă că poziția s-ar simplifica prea mult după 11.C:b5 C:e4...) 11.a3! (Realizând psihologia adversarului, albul adoptă un plan foarte bun, aparent puțin pasiv, prin care încearcă să preia inițiativa) 11...Cc7 12.b4 b6 13.Tb1 Na6! (Provoacă adversarul la continuarea din partidă, negrul obținând contra joc puternic) 14.b5 Nc8! 15.h3 a6 16.a4 a:b5 17. a:b5 Ta5 18.f4! Nd7! (Albul încearcă străpungerea centrală tematică, negrul își concentrează atacul asupra pionului b5. Cine va avea câștig de cauză?) 19.Dd3 Dc8 20.g4 c4! (Poanta negrului care obține acum joc excelent după mutările naturale 21.D:c4 C:b5...) 21.Dg3! (O mutare foarte puternică, prin care albul își asigură înaintarea e4—e5. Acum poziția negrului devine aparent foarte periculoasă) 21...C:b5 22.e5! C:c3 23.C:c3 d:e5 24.f:e5 C:d5! (Sacrificând o piesă, negrul menține perfect echilibrul poziției) 25.N:d5! (Numai așa. După 25.C:d5 T:d5! 26.N:d5 Dc5+

31.Nf4 (În ultimul moment adversarul meu a observat varianta 31.Na3 Dc3! 32.D:c3 T:e3 33.Nc1 Te1!, în care negrul câștigă fără probleme) 31...Te2 32.T:b6 (În desperare de cauză, albul încearcă să pescuiască în apă tulbure) 32... D:b6 33.Dd5+ T2e6! 34.C:e6 D:e6 35.Td1 c3 36.D:e6+ T:e6 37.Td8+ Rf7 38.Tc8 Te4! (Cea mai simplă cale spre victorie) 39.Tc7+ Re6 40.Ng3 Te3 41.T:g7 (Sau 41.Rg2 Nh6 etc.) 41...T:g3 42.T:h7 Td3 43. Rg2 Td7! (Restul nu mai necesită comentarii, rezistența finală a albului fiind lipsită de sens) 44.Th8 Tc7 45.Te8+ Rd5 46.Te1 c2 47.Tc1 Re4 48.h4 Rd3 49.h5 Rd2 50.T:c2+ R:c2 51.h:g6 Tg7 și albul a cedat.

O partidă combinativă reușită, tipică pentru jocul la câștig în marile open-uri ale acestor ani!

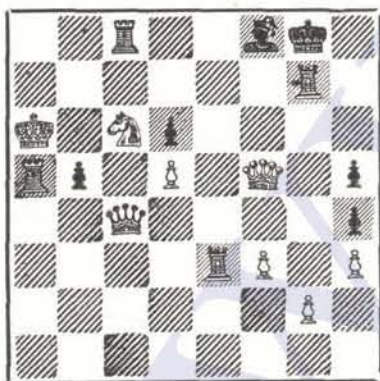
INDIANA REGELUI

Fl. Gheorghiu

A. Adamski

1.d4 d6 2.c4 e5 3.Cc3 Cd7 4.Cf3 Cgf6 5.e4 g6 6.Ne2 Ng7 7.Ne3 0—0 8.d5 Cg4 9.Ng5 f6 10.Nh4 Ch6 11. Cd2 g5 12.Ng3 f5 13.e:f5 Cf6 14. Nd3 (Printr-o deschidere originală, prin intervertire de mutări, negrul a reușit să evite periculosul atac Sämisch, ajungându-se într-una din cele mai interesante și actuale variante ale Indiane regelui, Nu am insistat asupra

deschiderii, intrucit s-au jucat cele mai bune mutări, cunoscute și din partida Gheorghiu — Kavalek, New York, open 1984...) 14...N:f5 15. N:f5 C:f5 16.Cde4 h6! 17.C:f6+ D:f6 18.Ce4 Dg6 19.Dd3 b6 20. 0-0-0 a5 21.f3 (Albul a obținut un avantaj mic, dar clar, stăpînind total cîmpurile albe) 21...Tf7 22.Nf2 Taf8 23.h3 Rh8 24.Rb1 Ch4?! (Nejucînd în nici un moment h6—h5, negrul încearcă să reziste printr-o blocadă aproximativă...) 25.N:h4 g:h4 26.Td2 h5 27. Te1 Nh6 28.Tc2 Tg8 29.b3 Df5 30. a3! (Pregătește spargerea tematică b3—b4) 30...Df4 31.Rb2 T7g7 32.Df1 (La mutarea normală 32.T1e2 putea urma interesant 32...Dh2) 32...Df7 33.T1e2 Nf4 34.De1 De7 35.b4! a:b4 (Mai precaut era aici 35...Ta8) 36.a:b4 Tg6 37.Rb3 Ta8 38.Ta2! Tag8 39.Cc3 Df6 40.Db1 T6g7 41.Cb5! Nh6 42.De4 Tf7 43. Ta7! (După întreruperea, albul trebuie să realizeze un avantaj pozițional, evident în condițiile unei apărări îndrjite a adversarului) 43...Dd8 44.Tea2 Nf8 45.Dd3 T8g7 46.Ta8 Df6 47.Tc8!? (Mutarea aceasta cîștigă un tempo, dar albul va trebui ulterior să mai cîștige o dată această partidă!...) Jucînd acum simplu 47. Ca7, albul desăvîrșea ciudata manevră de descentralizare Ce4—c3—b5—a7, ajungînd la c6, paralizînd complet flancul damei negrului) 47...Rg8 48.Ca7 e4!! (Desperare, dar după aceasta negrul trebuie unele contrașanse tactice) 49.D:e4 Te7 50. Dd3 Dg5 51.Ra4! Te3 52.Dc2 c5! (Ultima speranță) 53.Rb5 c:b4 54. R:b4 Te1 55.Rb5 De3 56.Cc6! Dc5+ 57.Ra6 Te3 58.Ta4! b5! (Negrul își joacă frumos ultima carte...) 59. Ta5! D:c4 60.Df5! (Triumful strategiei albului pe cîmpurile albe)

60...b4+ (Ce altceva? La 60... Tf7 61.Dg5+ și negrul pierde turnul din e3) 61.Rb6 și în această poziție cu totul neobișnuită, în care se poate spune că regele alb și-a condus armata la victorie, negrul a cedat.

Comentarii de Florin GHEORGHIU
mare maestru internațional

File de istorie: AU SCRIS LA REVISTĂ...

Pentru a avea o imagine cit mai completă despre revista de șah în prima perioadă de apariție, trebuie să subliniem un factor important în existența ei: colaboratorii. Încă din primele numere ale revistei se observă efortul redacției pentru depistarea de colaboratori autohtoni sau străini, amatori sau jucători de forță, jucători la tablă, prin corespondență sau problemisti.

Primii ani sînt marcați de o consistență secție de șah artistic, care apărea în prima parte a revistei și mergea pînă la jumătate din numărul de pagini. Primele articole mai importante vor aparține deci problemisticii, începînd cu acel „Mat regulat în problemele de șah cu două mutări” al lui C. Gavrilov, urmat de „Auto-blocus”-ul lui T. A. Schiffmann și „Problemele marseilleze” de W. Pauly.

Problemisti de renume încep să trimită compoziții originale, o mare afliuență înregistrîndu-se la jubileul de 50 ani al marelui nostru compozitor W. Pauly, căruia i-a fost dedicat în întregime numărul 16/1926 (an în care revista a apărut bilunar). Dintre numele sonore care au trimis probleme inedite, cităm: M. Niemeijer, H. Weenink, E. Wolanski, L. Ceriani. În continuare, revista va înregistra și alți colaboratori de renume, care au trimis probleme originale (T. R. Dawson, A. C. White — autorul faimoasei colecții roșii de sărbătorile de iarnă —, F. Palatz, ș.a.) au judecat concursurile inițiate de revistă (F. Lazard, E. J. v. d. Berg, A. Kniest), sau au trimis materiale spre publicare. Vom remarca, printre altele, articolele „O nouă apărare în problema cu două mutări” a lui G. J. Nietvelt și „Cum se compune un studiu de șah”, operă a cunoscutului etudist sovietic Tigran Gorghev.

Unul din primele articole teoretice de mare importanță apărute în revistă este traducerea din limba germană, după marelui maestru Rudolf Spielmann: „Asupra practicii sfîrșiturilor de partidă cu turnuri”, apărut în patru numere din anul 1929 și 1930. Urmează „Opoziția la distanță”, scris de cunoscutul teoretician al finalurilor Johann Berger special pentru „R.R.S.”. Referitor la R. Spielmann, să nu uităm că el a participat, hors-concurs bineînțeles, la campionatul țării din 1934, fiind imitat în urmăritorii doi ani de Eugen Znosko-Borowski și Bora Kostic.

În perioada 1929—1949 au apărut nu mai puțin de 14 traduceri din bogata activitate teoretică a ex campionului mondial dr. Max Euwe. Remarcăm „Fundamentele jocului pozițional” și „Jocul de combinație”, fiecare avînd 12 capitole. Din ultimul articol intitulat „Despre planul și judecata în șah” au apărut doar trei capitole în anul 1949, cînd „R.R.S.” și-a încetat apariția.

Cel mai întins articol publicat în „R.R.S.” apare în anii 1938—1939, pe distanța a 21 de numere. Este vorba de traducerea de mare valoare teoretică „Tendințe noi în deschideri” avînd semnătura marelui maestru american Reuben Fine, unul din performerii marelui turneu A.V.R.O.—1938. Legat de acest turneu, să subliniem excelența prezentare, rundă de rundă, datorată unui prieten al „R.R.S.”: H. J. J. Slavemaker din Olanda, care va „recidiva” și la campionatul mondial „Haga—Moscou 1948”.

„R.R.S.” a căutat să aibă colaboratori în toate colțurile lumii, ajungînd să fie cunoscută în toate continentele. Analizînd obiectiv situația șahului mondial a fost relevat avîntul puternic al sportului minții în Uniunea Sovietică, prezentat încă din 1928 prin articolul „Șahul în Rusia de azi”, al lui V. Soultanbeieff. În anul 1939 găsim deia multe articole teoretice datorate școlii de șah sovietice, semnate de M. Iudovici, A. Kotov, V. Mikenas, ș.a. O dată cu reluarea revistei după război încep să apară în mod curent informații despre viața șahistă în tinerele țări so-

cialiste și o rubrică permanentă sub semnătura lui M. Iudovici, special pentru „R.R.S.”, intitulată „Noutăți din Uniunea Sovietică”.

Conform legilor ospitalității, am lăsat la urmă colaboratorii interni. Aici avem de notat participarea șahistilor români de frunte, cu articole, note și comentarii. Cu riscul de a omite multe nume, cităm pe M. Armand, I. Balogh, I. Gudju, S. Herland, A. Tyroler. Problemistii sînt reprezentați cu succes de A. F. Ianovici (fondatorul revistei), S. Herland, P. Leibovici, O. Costăchel, V. Onițu ș.a.

MIHAIL SADOVEANU
(caricatură din presa vremii)

Foarte apropiat de revistă a fost și regretatul academician, profesorul universitar Gheorghe Mihoc, fost președinte al federației, care în „Cuvîntul F.R.S.” subliniază golul lăsat de dispariția „R.R.S.” în perioada celui de al doilea război mondial într-un moment în care „prestigiul revistei, care era și organ oficial al F.R.S. trecuse de mult granițele țării”, deși „munca redacțională era făcută gratuit de M. Milescu și C. Menciuc, iar permanentul deficit acoperit de A. Portocală”.

Mihail Sadoveanu, fost director al „R.R.S.” și președinte al F.R.S., în scurtele răgazuri lăsate de cariera scriitoricească, se întorcea la marea lui pasiune: șahul. Și astfel, începînd cu „O aniversară” din 1927 și sfîrșind cu „23 de ani de la apariția Revistei” din 1948, marele scriitor dăruiește revistei zece articole interesante, constituind un mare sprijin moral pentru continuarea drumului început. Să mai remarcăm articolele „Reapariția Revistei Române de Șah”, unul în 1933 și altul în 1947, ambele după întreruperea activității revistei, fapt care îl face pe Sadoveanu să exclame: „A cita oară reapare R.R.S.?” precum și minunata „Legenda șahului” cu binecunoscuta poveste a boabelor de griu.

În încheiere, o surpriză pentru mulți cititori. Știați că autorul „Ultimei nopți de dragoste...”, cunoscutul scriitor Camil Petrescu, era un mare susținător al șahului? În articolul intitulat „Șahul, recreație intelectuală”, apărut în nr. 3-4 din 1949, autorul face o amplă pledoarie pentru șahul de mase. În preambulul articolului său, Camil Petrescu ne dezvăluie un fapt interesant: Nicolae Bălcescu, marele revoluționar nașostist cunoștea șahul și „cerea stăruitor prietenilor săi să-l expedieze în grabă jocul de șah pe care îl lăsase să i-l repare la Viena”.

Ne oprim aici, cu regretul de a fi trecut peste multe nume multumindu-le însă tuturor colaboratorilor de ieri ai revistei, care au reușit s-o facă să meargă mereu înainte.

Marian STERE

KASPAROV ÎN DRUM SPRE TITLU!

Cînd acest număr al revistei noastre intra sub tipar, la Moscova tocmai se încheiase lunga și aspră dispută de 24 partide pentru campionatul mondial de șah. Rezultatul este acum cunoscut de toți: **Garri Kasparov** devine campion al lumii, cîștigînd cu scorul final de 13—11 meciul cu fostul deținător al titlului, **Anatoli Karpov**. Al 13-lea campion urcă pe prima treaptă a supremei competiții șahiste. Este, totodată, la cei 22 de ani ai săi, cel mai tînăr laureat din istoria meciurilor pentru cunună, începute cu aproape un veac în urmă. Finișul întrecerii a fost de-a dreptul dramatic, decizia fiind cunoscută numai după ultima mutare a celei din urmă partide. În aceste pagini, continuăm publicarea seriei de spectaculoase asalturi pe eșichier, care au dus la victorie pe Garri Kasparov.

Partida a 7-a

Sanse de ambele părți

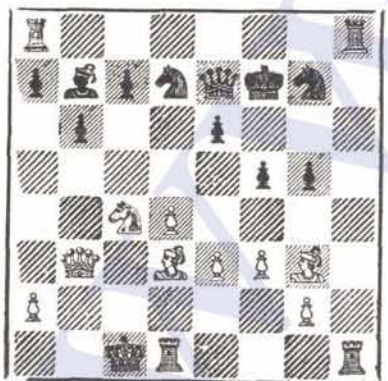
Debutul partidei a fost favorabil șalangerului, care a căpătat șanse de atac pe flancul regelui. În locul mutării normale 11.e4, el a sacrificat un pion cu 11.Cd2. Prudent, Karpov a refuzat sacrificiul și, cu mult sînge rece, a adunat piesele în jurul regelui aflat în pericol. Kasparov a sacrificat din nou un pion, cu 19.c5 și, de data aceasta, negrul a trebuit să accepte darul, găsind în același timp o apărare unică (21...f4!). Albul nu s-a putut hotări să sacrifice o calitate pentru a continua atacul (22.e:f4 Ch5 23.T:h5! T:h5 24.f7) și a intrat în dezavantaj. A fost apoi rinul campionului mondial să nu aleagă cea mai bună continuare (27...c5!, în loc de 27... Cf4?), partida terminîndu-se brusc prin șah etern, după sacrificiul de calitate la d5 (31...e:d5 32.Df5+).

APĂRAREA NIMZOVICI

G. Kasparov

A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3 0—0 5.Ng5 d6 6.e3 Cbd7 7.Dc2 b6 8.Nd3 N:c3+ 9.b:c3 h6 10.Nh4 Nb7 11.Cd2 g5 12.Ng3 Ch5 13.Dd1 Cg7 14.h4 f5 15.h:g5 h:g5 16.f3 De7 17.Db3 Rf7 18.0—0 Th8 19.c5 d:c5 20.Cc4 c:d4 21.c:d4

21...f4 22.Nf2 Ch5 23.Nc2 f:e3 24.N:c3 Nd5 25.Dd3 Tag8 26.Ce5+ C:e5 27.d:e5 Cf4 28.N:f4 g:f4 29.T:h8 T:h8 30.Dg6+ Rf8 31.T:d5 (1/2—1/2).

Karpov 4

Kasparov 3

Partida a 8-a

Amintiri de la primul meci

S-a jucat iar Gambitul damei, dar Karpov a revenit la 6.Nh4 (în loc de 6.N:f6). După mutarea a 15-a jucată de negru, a survenit o poziție des întîlnită în primul meci, început în 1984. Acum Karpov a ales 16.Dd3. În partida a 12-a s-a jucat 16.Dd2, iar partidele 38, 39 și 42 au continuat cu 16.Dc2. Albul a obținut un ușor avantaj pozițional. La mutarea a 23-a Kasparov a trebuit să aleagă între o apărare pasivă cu 23...Td8 sau un joc mai activ cu mutarea de cal din partidă, implicînd sacrificiul unui pion. Alegerea s-a dovedit bună și, după întreruperea mai mult simbolică, cei doi corifei au convenit asupra remizei la mutarea 49.

GAMBITUL DAMEI

A. Karpov

G. Kasparov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.Cf3 Cf6 5.Ng5 h6 6.Nh4 0—0 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 9.N:f6 N:f6 10.c:d5 e:d5 11.b4 c5 12.b:c5 b:c5 13.Tb1 Nc6 14.0—0 Cd7 15.Nb5 De7 16.

Dd3 Tfd8 17.Tfd1 Tab8 18.N:c6 D:c6 19.T:b8 T:b8 20.d:c5 N:c3 21.D:c3 D:c5 22.D:c5 C:c5 23.h3. Vezi diagrama.

23...Ce4 24.T:d5 Tb1+ 25.Rh2 C:f2 26.Td8+ Rh7 27.Td7 a5 28.T:f7 Tb2 29.a4 Cd1 30.Te7 Tb4 31.Cd4 C:c3 32.Cc6 Tc4 33.T:c3 T:c6 34.Te5 Tc3 35.T:a5 Ta3 36.h4 Rg6 37.g4 Rf6 38.Tf5+ Re6 39.Tf4 g5 40.h:g5 h:g5 41.Tb4 Re6—e5 (mutarea din plic) 42.Rg2 Ta2+ 43.Rf3 Ta3+ 44.Re2 Tg3 45.Rd2 Tg2+ 46.Re3 Tg3+ 47.Re2 Ta3 48.Rd2 Tg3 49.Tc4 Rd5 (1/2—1/2).

Karpov 4 1/2

Kasparov 3 1/2

Partida a 9-a

A doua rundă „Spaniolă”

După înfrîngerea din partida a 5-a, credeam că șalangerul va evita o deschidere care i-a adus atîta amărăciune, dar iată că în partida de față el face o demonstrație de ambiție și autocontrol. Manevrînd piesele cu pricepere și prudență, Kasparov a păstrat tot timpul un ușor avantaj. Cînd toată lumea se aștepta la declanșarea unui atac furibund pe flancul regelui, albul și-a păstrat calmul și a consolidat flancul damei cu 19.b3. Tabla de joc, încărcată de piese, prevestea o luptă grea. La mutarea a 27-a, o dată cu primul schimb de pioni (27.a:b5), publicul din sala Cealorski a izbucnit în aplauze. Kasparov a fost criticat de suportorii lui, deoarece a făcut încă două mutări peste controlul timpului, într-o poziție plină de perspective. Într-adevăr, el a reușit să cîștige o piesă, dar materialul redus și lipsa pionilor albi i-au permis lui Karpov să facă o analiză completă și eficientă a poziției, ca la urmă să obțină desul de ușor remiza.

PARTIDA SPANIOLĂ

G. Kasparov

A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 6.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3 Nb7 10.d4 Te8 11.Cbd2 Nf8 12.a4 h6 13.Nc2 Cb8 14.Nd3 c6 15.Cf1 (10 min.) 15...Cbd7 16.Cg3 De7 17.Nd2 g6 (25 min.) 18.Dc1 (20 min.) 18...Rh7 19.b3 (15 min.) 19...Ng7 20.Dc2 Cf8 (20 min.) 21.Ne3 (25 min.) 21...Ce6 (10 min.) 22.Tad1 Tac8 23.Nf1 Nf8 24.Td2 Db8 25.Db1 Na8 26.b4 Nb7 27.a:b5 a:b5 28.Ted1 De7 29.Tc1 (10 min.) 29...Ng7 (10 min.) 30.Tcd1 Tcd8 31.d:e5 d:e5 32.T:d8 T:d8 33.T:d8 C:d8 34.c4 b:c4 35.N:c4 Ce8 36.Da2 Cd6 37.Nb3 Cb5 38.h4 Cd4 39.N:d4 e:d4 40.h5 De7 41.Dd2 c5 42.Dc2 (Poziția de întrerupere)

42...c:b4 43.h:g6+ f:g6 44.Dc4 h5 45.e5 N:f3 46.g:f3 N:e5 47.f4 N:f4 48.Dg8+ Rh6 49.Nc2 Dg7 50. D:d8 N:g3 51.f:g3 De5 52.Df8+ Rg5 53.Rg2 și remiză.

Karpov 5

Kasparov 4

Partida a 10-a

Lupta în Olimp

Această partidă a avut o desfășurare dramatică și a fost puțin înțeleasă de spectatori și de specialiști în simbata jocului. Pentru a 6-a oară consecutiv în meci, Kasparov a sacrificat un pion (21... b5!), hotărîrea sa fiind interpretată ca un gest desperat într-o poziție pe jumătate pierdută. Mulți prevedeau o victorie înainte de limită (întreruperea de la mutarea 40) a campionului mondial. Jocul șalangerului s-a dovedit însă extraordinar de profund, mutările înălțându-se într-o logică deplină. Karpov a gândit foarte mult (o oră la mutările 24—27) și încă un sfert de oră la mutarea 31.Ca7, la care Kasparov a răspuns superb printr-un sacrificiu de calitate, forțînd apoi remiza prin șah etern. Sala plină pînă la refuz a aplaudat minute în șir această demonstrație de joc la cel mai înalt nivel al celor doi titani. Apărarea siciliană s-a îmbogățit cu o variantă care va intra, desigur, în toate cărțile de teorie.

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov

G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne2 e6 7.0—0 Ne7 8.f4 0—0 9.Rh1 Dc7 10.a4 Ce6 11. Ne3 Te8 12.Ng1 (5 min.) 12...Tb8 (15 min.) 13.Dd2 (8 min.) 13...e5 (20 min.) 14.Cb3 Ca5 15.C:a5 (25 min.) 15...D:a5 16.Na7 Ta8 17. Ne3 Db4 (27 min.) 18.Dd3 Ne6 19. f5 Nd7 20.Ta3 Da5 21.Tb3 b5 22.a:b5 a:b5 23.C:b5 Nc6 24.Nf3 (25 min.) 24...Tab8 (10 min.) 25.c4 Da8 26.Ng5 (20 min.) 26... N:e4 27.N:e4 C:e4 28.N:e7 T:e7 29.

Ta3 Dc6 30.h4 h5 (10 min.) 31.Ca7 T:a7 32.T:a7 T:b4 33.Df3 T:c4 34. D:h5 Cf2+ 35.Rg1 Ch3+ 36.Rh1 Cf2+ 37.Rg1 remiză prin repetarea mutărilor.

Karpov 5½

Kasparov 4½

Partida a 11-a

Lovitura fulgerătoare

Jocul a debutat lent, ambii combatanți consumînd mult timp de gîndire la primele mutări. Albul a obținut un avantaj infim, dar și acesta părea să dispară după schimburile din centru, începute cu 16.d5. Marii maeștri prezenți în sală pronosticau o remiză rapidă, în jurul mutării 20. După mutarea a 21-a, albul mai avea 30 de minute de gîndire, iar negrul 35, poziția pîrînd complet egală. Apoi... surpriză! Karpov a efectuat o mutare cu caracter de rutină, dublînd turnurile, amenințînd la d5 și, în perspectivă, la b2. Mișcarea s-a dovedit a fi o greșeală fatală, deoarece imediat Kasparov a sacrificat dama și a pus regele și piesele negre într-o situație fără scăpare. Karpov a cedat imediat, deoarece pierdea mult material, iar regele său rămînea sub amenințări permanente de mat. Un K.O. neașteptat și o greșeală incredibilă în palmaresul campionului mondial!

APĂRAREA NIMZOVICI

G. Kasparov

A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4. Cf3 0—0 5.Ng5 c5 6.e3 c:d4 7.e:d4 h6 8.Nh1 d5 9.Tc1 d:c4 (10 min.) 10.N:e4 Ce6 11.0—0 Ne7 12.Te1 b6 (20 min.) 13.a3 (25 min.) 13...Nb7 14.Ng3 Tc8 (20 min.) 15.Na2 Nd6 (20 min.) 16.d5 (17 min.) 16...C:d5 17.C:d5 N:g3 18.h:g3 e:d5 19.N:d5 Df6 20.Da4 (13 min.) 20...Tfd8 21. Tcd1 (17 min.) 21...Td7 (10 min.) 22.Dg4 (10 min.)

22...Tcd8?? 23.D:d7! T:d7 24.Te8+ Rh7 25.Ne4+ (1—0).

Karpov 5½

Kasparov 5½

Partida a 12-a

Importantă inovație teoretică

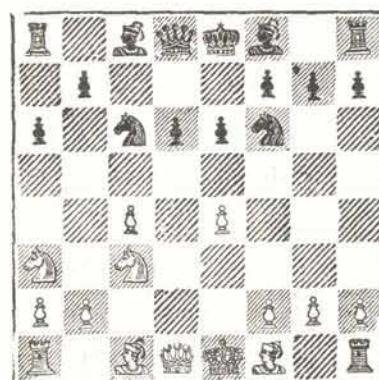
Poate vă mai amintiți a 3-a partidă din primul meci întrerupt în condiții atît de neobișnuite. Atunci Kasparov a sacrificat un pion, compensația obținută s-a dovedit insuficientă și Karpov a cîștigat în mod convingător. Făcînd legătura cu acea partidă, debutul înfruntării din runda a 12-a a prezentat un interes sporit. De ce a revenit șalangerul la o variantă în care a pierdut? Aflat într-o revenire extraordinară (de moral și de formă sportivă), șalangerul a sacrificat iarăși un pion (pentru a cîta oară?), de data aceasta foarte timpuriu. Karpov s-a dovedit foarte prudent (dealtfel el suferă o evidentă pierdere de viteză), nu a încercat să mențină pionul în plus, a stins repede focul aprins de Kasparov și întîlnirea s-a încheiat remiză, într-o poziție complet egală.

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov

G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Ce6 5.Cb5 d6 6.e4 Cf6 7.C1c3 a6 8. Ca3

8...d5! 9.e:d5 (12 min.) 9...e:d5 10.c:d5 Cb4 11.Nc4 (10 min.) 11... Ng4 12.Ne2 N:e2 13.D:e2+ Dc7 14. Ne3 Cb:d5 15.Cc2 (25 min.) 15... C:e3 16.C:e3 De6 17.0—0 Nc5 18. Tfe1. Remiză.

Karpov 6

Kasparov 6

Partida a 13-a

Umăr la umăr la jumătatea drumului

Pe nesimțite, meciul a intrat în a doua sa jumătate și, parcă pentru a se păstra simetria, cei doi

jucători au ales variante din prima partidă. Karpov a pus 5...Ce6, înainte de 6...Ce4, iar Kasparov a introdus o noutate teoretică: 7. Nd2, deși mutarea a mai fost întâlnită în alte poziții de același gen. Matrița noii variante, care va intra în producția de serie, se poate fotografia după mutarea a 9-a a albului. Un pas mai târziu, acesta a sacrificat iar un pion (după cum se vede, această poziție tinde să devină un șablon în comentariile meciului), obținând o compensație dinamică și strategică suficientă. Karpov a gândit foarte mult (47 de minute la mutarea a 10-a!), a dat înapoi pionul și a schimbat repede damele, apreciind corect că micul defect apărut în structura de pioni negri nu poate fi speculat de adversar, datorită materialului redus și prezenței nebunilor de culori diferite.

APĂRAREA NIMZOVICI

G. Kasparov

A. Karpov

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb1 4.Cf3 c5 5.g3 Cc6 6.Ng2 Ce4 7.Nd2 N:c3 8.b:c3 0—0 9.0—0 f5 10.Ne3 (30 min.) 10...C:c3 (47 min.) 11. Dd3 (15 min.) 11...c:d4 12.C:d4 Ce4 13.c5 (10 min.) 13...C:d4 (30 min.) 14.N:d4 (12 min.) 14...b6 15. N:e4 f:e4 16.D:e4 Na6 17.c:b6 a:b6 18.De5 Df6 19.De3 Dh6 20.D:h6 g:h6 21.Tf1 Nc4 22.a3 b5 23.Tad1 Tf5 24.Nb2 Td5. Remiză.

Karpov 6½

Kasparov 6½

Partida a 14-a

O nouă perlă „Siciliană“

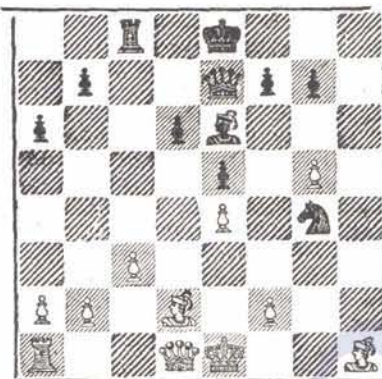
Făcând abstracție de titlul de campion mondial, Karpov este cel mai bun jucător împotriva Apărării Siciliene. Mulți mari maeștri au declarat că alegerea Sicilienei împotriva lui, este sinucidere curată... Acum Kasparov demonstrează că stăpânește cel mai bine în lume arta apărării și contraatacului în această atât de complicată deschidere. (Cu 10 ani în urmă, Fischer era campionul de necontestat al Sicilienei, atât la alb, cât și la negru). Partida a fost palpitantă. Cu toate că negrul nu a dezvoltat imediat calul la f6, campionul mondial a declanșat atacul de pioni 6.g4, 7.h4. Pionul din h4 a stat multă vreme în priză, dar șalangerul l-a ignorat, preferind să lupte pentru menținerea echilibrului în centru. Cu mutări excepționale (10...e5, 18...Df8!, 21...d5!), Kasparov a preluat inițiativa. A fost rîndul lui Karpov să facă o mutare greu (22.Dg3), partida terminându-se remiză, din nou în aplauzele unui public entuziasmat.

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov

G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cc6 5.Cc3 d6 6.g4 h6 (20 min.) 7. h4 a6 (15 min.) 8.Ng5 (25 min.) 8... Ne7 (15 min.) 9.Ne3 C:d4 10.D:d4 e5 11.Dd1 Ne6 12.Cd5 Tc8 13.c3 Cf6 14.C:e7 D:e7 15.g5 h:g5 16. h:g5 T:h1+ 17.N:h1 Cg4 18.Nd2

18...Df8!! 19.Df3 Dh8 20.Ng2 Dh4 21.b3 d5! 22.Dg3 D:g3 23.f:g3 Td8 24.Re2 Re7 25.Nc1 d4 26.Na3+ Re8 27.c:d4 e:d4 28.Th1 Ce5 29. Th8+ Rd7 30.T:d8+ R:d8 31.Nb2 Ng4+ 32.Rd2 Cf3+. Remiză.

Karpov 7

Kasparov 7

Partida a 15-a

Încă o amintire din primul meci

Kasparov a jucat 1.e4 și spectatori așteptau o nouă înfruntare spaniolă. Karpov a revenit însă la o iubire mai veche: apărarea rusă. La mutarea a 9-a, pretendentul la titlu a gândit 50 de minute(!) și a sacrificat iarăși un pion (la motivul meciului). Karpov a acceptat cadoul, dar ulterior a înapoiat pionul, pentru a-și pune repede regele la adăpost. După schimburi masive, cei doi jucători au apreciat că inutilă continuarea partidei, împărțind punctul.

APĂRAREA RUSĂ

G. Kasparov

A. Karpov

1.e4 e5 2.Cf3 Cf6 3.C:e5 d6 4. Cf3 C:e4 5.d4 d5 6.Nd3 Cc6 7.0—0 Ng4 8.c4 Cf6 9.Cc3 (50 min.) 9... N:f3 10.D:f3 C:d4 11.Te1+ Ne7 12. Dd1 Ce6 (11 min.) 13.c:d5 C:d5 14. Nb5+ c6 15.C:d5 c:b5 16.Db3 0—0 17.C:e7+ D:e7 18.D:b5 a6 19.Db3 Tfd8 20.Ne3 Tac8 21.Tac1 h6 22. h3 (15 min.) 22...Cd4 (18 min.). Remiză.

Karpov 7½

Kasparov 7½

Partida a 16-a

Furtuna

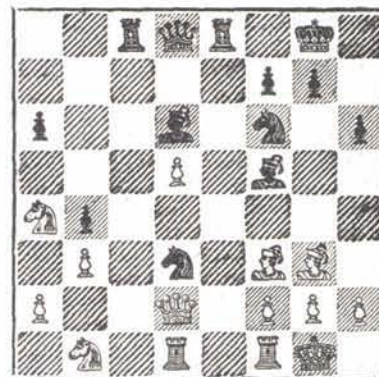
Victorie senzațională, cu negrele, a lui Kasparov și cea mai frumoasă partidă de până acum a meciului. În noua variantă din Siciliană, introdusă în practică de șalanger în partida a 12-a, campionul mondial s-a hotărât să nu mai înapoieze pionul sacrificat de negru la d5. Mai târziu el a regretat profund această hotărâre, deoarece a fost pur și simplu copleșit de presiunea pieselor adverse care, în deplină armonie, controlau absolut toată tabla. Nici sacrificiul disperat de damă de la mutarea 34 nu a putut amina deznodământul, Karpov cedând înainte de mutarea 41, în fața matului imparabil. Bucurie imensă printre suporterii lui Kasparov. El a luat o opțiune serioasă pentru titlul de campion mondial. Fiind însă binecunoscute voința și puterea de concentrare ale campionului „en titre“, se aștepta ca ultimele partide ale meciului să aibă loc la cea mai mare tensiune.

APĂRAREA SICILIANĂ

A. Karpov

G. Kasparov

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cc6 5.Cb5 d6 6.c4 Cf6 7.C1c3 a6 8.Ca3 d5 9.c:d5 e:d5 10.e:d5 Cb4 11.Ne2 Nc5 12.0—0 0—0 13.Nf3 (15 min.) 13...Nf5 14.Ng5 Te8 (15 min.) 15.Dd2 (15 min.) 15...b5 (10 min.) 16.Tad1 Cd3 17.Cab1 h6 18.Nh4 b4 19.Ca4 (15 min.) 19...Nd6 20.Ng3 Tc8 (27 min.) 21.b3

21...g5! 22.N:d6 (15 min.) 22... D:d6 23.g3 Cd7 (10 min.) 24.Ng2 Df6 25.a3 a5 26.a:b4 a:b4 27.Da2 Ng6 28.d6 (15 min.) 28...g4 (10 min.) 29.Dd2 Rg7 30.f3 D:d6 31.f:g4 Dd4+ 32.Rh1 Cf6 33.Tf4 Ce4 34. D:d3 Cf2+ 35.T:f2 N:d3 36.Tfd2 De3 37.T:d3 Te1! 38.Cb2 Df2! 39. Cd2 T:d1+ 40.C:d1 Te1+, albul cedează.

Karpov 7½

Kasparov 8½

Comentarii de Parik ȘTEFANOV
maestru internațional

Dialog cu cititorii

ȘASE MECIURI

R. STÂNCULESCU, Timișoara. — *M-a interesat foarte mult nota „Comedia erorilor” publicată în R.R.Ș. nr. 8 1985, la această rubrică. În ea este amintit numele șahistului rus E. Schiffers, adversar al marelui M. I. Cigorin, în partida citată. Am găsit unele date despre Schiffers și în lucrarea enciclopedică „Șahul, de la A la Z”, pe care de asemenea le-am considerat foarte interesante. Acolo este menționat faptul că Schiffers și Cigorin au jucat între ei șase meciuri, dar este dat numai scorul unuia dintre ele, cel câștigat de primul. Aș dori să cunosc rezultatele tuturor acestor confruntări dintre cei doi jucători, ca și câteva date suplimentare.*

Iată-le, aceste câteva date. Emanuel Stepanovici Schiffers (1850—1904), maestru rus de origine germană, trăind la St. Petersburg, a avut o activitate prodigioasă pe tărîmul acestei discipline. Împreună

cu Cigorin și Alapin, este considerat cofondator al școlii ruse de șah, teoretician remarcabil, autor al primului „Manual de șah” în această limbă și redactor al unei rubrici de specialitate foarte cunoscute din ziarul „Niva”. Ca jucător, Schiffers s-a făcut remarcabil prin ocuparea locului II în primele două campionate ruse (după Cigorin), ca și prin meciul foarte strîns pierdut la excampionul mondial W. Steinitz în 1896, la Rostov pe Don (4+ 6— 1=). Între Schiffers și Cigorin a existat o strînsă prietenie și colaborare, exprimată desigur și prin aceste șase meciuri jucate între ei. Iată scorurile acestora, în ordine cronologică: Cigorin — Schiffers 1878, 7+ 3— 0= și 6+ 7— 1=; 1879, 7+ 4— 2=; 1880, 7+ 1— 3=; 1897, 7+ 1— 6=.

E. S. Schiffers era un redutabil jucător de atac, așa cum se poate deduce și din partida citată în rubrica noastră anterioară. Vă mai oferim, spre edificare, o asemenea mostră a talentului său, finalul unei partide jucate la unul din marile turnee ale vremii.

Schiffers — Harmonist
Frankfurt pe Main,
1887

1.Cg5! 2.Ceg6 3.Te8! 4.T:e8 5.N:f7+ Rh8 (3...Rf8 4.C:h7+) 4.N:e8 Ce2+ 5.Rh1 C:c1 6.Cf7+ Rg8 7.Ch6+ Rf8 8.Dg3+ Re7 9.N:g6 h:g6 (9...g:h6 10.Df7+) 10.D:g7+ Rd8 11.Df8+ Rd7 12.Ce4! Dd8 (12...Cd3 13.Dg7+ Rd3 14.Cf7+ Rd7 15.Cfg5) 13.Dd6+ Re8 14.Cf6+. Negrul cedează.

LA BACĂU

G. BREAHA, Bacău. — *Îmi place foarte mult șahul, cu dificultățile și capcanele sale, cu bucuriile ce ți le oferă, sau tristețile lui, cauzate de faptul că ai fost învins. Întimplarea a făcut ca să găsesc la un chioșc de ziare un exemplar al „Revistei Române de*

Însemnări: COPIII DIN ȚARA DE SUS

Sînt peste trei decenii de cînd dintr-o comună din Țara de Sus a Moldovei, aproape de apele Siretului, Dumbrăveni Sucevei, se lansa o veste care a făcut ocolul țării, a iubitorilor de sport: din inițiativa unui neobosit învățător, pe nume Stelea, lua ființă un cerc de șah cuprinzînd o masă largă de participanți, de la copii de-o șchioapă și pînă la săteni venerabili aproape de vîrsta senectuții... Un experiment, de bună seamă, dar care peste ani avea să iasă din această fază și să devină un statornic centru de șah — cel mai puternic din județul Suceava. Mai mult, să inaugureze un veritabil serial de festivaluri șahiste, cu o largă participare; alături de concurenți din județ și din împrejurimi, amatori dornici să ajungă la Dumbrăveni, venind de pretutindeni, de la Drobeta Turnu Severin și Constanța, Oradea și Tulcea.

O replică a învățătorului din Dumbrăveni a dat-o recent un dascăl de limbă franceză dintr-o altă așezare a Țării de Sus a Moldovei, profesorul George Andrieș din Cîmpulung Moldovenesc. Din inițiativa sa și a directorului Școlii generale nr. 4 din amintitul oraș sucevean a fost inaugurat un festival al șahului, rezervat pentru început copiilor, pionierilor din localitate și din comune învecinate. De bună seamă tot un experiment, ca și cel de acum trei decenii, de la Dumbrăveni, dar parcă mai încheiat, mai convingător. Fiindcă și cadrul de organizare a fost altul, fiind în măsură să cuprindă aproape 250 de minișahiști!

Aceasta, într-un oraș și mai ales într-o școală în care prioritar sînt, de ani de zile, sporturile de iarnă — patinajul, schiul și sîniușul — Cîmpulungul

Moldovenesc fiind gazda tradițională a unor mari acțiuni la aceste discipline, de la primele ninsori și pînă la apariția primilor ghiocci.

Acum, șahul promite să concureze sporturile iernii, avînd și atuul de a fi un sport fără sezon.

Ce a însemnat acest start șahist cîmpulungean?

A însemnat descoperirea unor veritabile talente, fie din școala inițiatoare și organizatoare (Livia Bordea, Daniela Codlarciuc, Dan Bezrodnii etc.), fie din altele (Elena Popa și Dan Andronicescu — Fundul Moldovei, Anca Mihăilescu — Liceul „Dragoș Vodă” Cîmpulung Moldovenesc, Dan Cojocaru — Vama, Dan Bejenaru — Carafindești ș.a.).

A însemnat totodată deschiderea apetitului pentru șah în toate unitățile de învățămînt din Cîmpulung Moldovenesc, care — cum ne-au asigurat diriguitorii sportului din localitate, în frunte cu președintele Dorel Juravle, și-au inclus în calendarele asociațiilor sportive și o serie de concursuri de șah.

A însemnat, în fine, cristalizarea unei alte inițiative, sprijinită de comisia de șah a județului Suceava și anume statuarea, din 1986, a acestei acțiuni ca un festival al șahului pentru tinerele speranțe, la nivelul tuturor unităților de învățămînt și propunerea către federația de resort ca din 1987 aici să aibă loc — în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor — un Festival național al șahului pentru purtătorii cravatei roșii cu tricolor.

Statornici în muncă și în entuziasm, copiii din Țara de Sus a Moldovei ne pot oferi prin această nouă inițiativă multe speranțe...

Tiberiu STAMA

Șah", pe care l-am citit cu deosebit interes, iar de atunci am început să urmăresc cu regularitate partidele marilor maeștri publicate aici, din care am învățat foarte mult. Nu peste multă vreme nu mai aveam nici un adversar de temut printre prietenii mei, cu care jucam partide amicale, așa că am încercat să mă înscriu la un cerc sau club de șah. Dar spre marea mea mîhnire, nimeni nu știe de vreo adresă a unui asemenea club de șah, la Bacău. Vă adresez aceste rînduri, cu rugămintea de a mă ajuta în această privință, punîndu-mă în legătură cu cei alături de care aș putea să activez ca șahist pasionat.

Scrisoarea dv. ne-a făcut plăcere și totodată, în bună măsură, ne surprinde. Cum de nu găsiți, în Bacău, parteneri șahiști? După cunoștințele noastre, iubitorii de șah băcăuani au o activitate susținută, pe diverse planuri. Aici apare chiar o publicație periodică „Pionul” în care se găsesc date și informații asupra vieții șahiste locale, iar revista de cultură „Ateneu” (redactor șef, George Genoiu) are o rubrică permanentă de șah. De tradiție se bucură concursurile județene prin corespondență, ajunse la cea de-a X-a ediție, despre care am relatat pe larg chiar în paginile revistei noastre, așa cum bănuim că ați și citit în nr. 9/1985, în articolul publicat sub titlul „Activități șahiste băcăuane”. Credem că tocmai în textul citat ați fi putut găsi referirile de care aveți nevoie. Rămîne doar să insistați în această direcție, căutînd să vă faceți legături cu activiștii de șah locali, iar — ca o sugestie practică — adresați-vă direct la C.J.E.F.S. Bacău sau faceți o vizită redacției revistei „Ateneu”. Cu siguranță, veți găsi în ambele locuri sprijin și în drumare. Noi, de aici din Capitală, vă urăm succes!

LISTELE „ELO”

E. PALADE, Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej. — Vă scriu cu rugămintea să publicați din nou — ca acum cîțiva ani — lista completă a jucătorilor cu Elo-uri de peste 2000. Am avea, astfel, un tablou complet al șahului de performanță.

Vom încerca să vă îndeplinim dorința, la următoarea publicare (bianuală) a listelor Elo. Dar numai în parte... În loc de primele locuri ale clasamentului mondial, ca ul-

Recenzii: DESCHIZĂTOR DE DRUMURI

O carte despre șah, scrisă de profesorul universitar emerit dr. ing. Ion. H. Gudju, una dintre cele mai reprezentative personalități ale mișcării șahiste românești încă din primele decenii ale secolului nostru, nu se poate decît să stîrnească interesul tuturor iubitorilor șahului. Lucrarea sa („Insemnări din lumea șahului” — Ed. Sport Turism, 1985),

cu un pronunțat caracter memorialistic, oferă cititorilor nu numai o selecție de partide ce reflectă pregnant stilul de joc al remarcabilului maestru, care este autorul, ci și o suită de amănunte mai puțin cunoscute din istoria șahului românesc.

În primul capitol ne este prezentată figura tatălui autorului, Hercule A. Gudju, primul jucător român care a cîștigat un turneu internațional de șah dîncolo de hotarele țării (Paris, 1880). Dacă astăzi partidele jucate de H. Gudju nu mai prezintă, să spunem, interes teoretic, ele constituie totuși exemple prețioase pentru semnificația noțiunii de luptă șahistă.

Miezul „Insemnărilor...” îl constituie activitatea competițională și mai ales strădanțiile propagandistice ale autorului, în anii de început ai mișcării șahiste românești, căutînd să o aducă pe un făgaș organizatoric bine definit. Deși încă tînr, autorul a avut meritul de a fi știut să atragă de partea cîștigătorilor sale personalități distinse, astfel încît la începutul anului 1925 un mînunchi de entuziaști au creat Federația Română de Șah, într-o formă organizatorică avansată.

Selecția de partide jucate de autor și prezentate în carte ni-l arată

pe Ion Gudju ca un autentic talent șahist, capabil uneori de performanțe de excepție (vezi partidele jucate cu Johnet și Bogdanowsky). Ion Gudju nu și-a propus însă să se consacre exclusiv activității competiționale. În carte, el ne mărturisește deschis că a iubit șahul, în primul rînd, pentru virtuțile sale educative, pentru posibilitățile ce le oferă jocul în ceea ce privește dezvoltarea unor facultăți intelectuale strict necesare oricărei ființe umane, încă de pe băncile școlii. Ideea că școala, șahul și știința se pot îmbina armonios este amintită încă din prefața cărții. Sprijinit de Victor Anestin, un entuziast popularizator al științei în sinul maselor încă înainte de primul război mondial și apoi de cunoscutul om de cultură C. G. Costa-Foru, autorul a reușit să atragă atenția opiniei publice asupra acestei idei. Astăzi, această inițiativă este materializată prin înființarea unei Comisii șah-școală în cadrul Federației Internaționale de Șah (F.I.D.E.).

În același context, socotim că era foarte necesar ca în filele cărții de față să fie menționată contribuția autorului la primele activități ale forului șahist internațional. Mai ales, dacă este să judecăm după afirmațiile unor publiciști de șah, chiar din Franța, țara în care a fost fondată F.I.D.E., în anul 1924. În acest sens, lucrarea „Le jeu d'échecs” (Jocul de șah), de François le Lionnais, scrie textual: „...F.I.D.E., fondată în 1924 de francezii Pierre Vincent, Henri Delaire, românul Ion Gudju și reprezentanții altor țări...”. Ni se pare concludent faptul că publicistul francez pomenește în acest cadru numai numele a doi compatrioți și pe acela al șahistului român. Titlurile acordate mai tîrziu autorului de forumul suprem al șahului mondial — decan fondator al F.I.D.E. și vicepreședinte de onoare al F.I.D.E. — se datoresc, desigur, rolului pe care Ion Gudju l-a jucat în evenimentul menționat.

În încheiere, nu vom putea trece cu vederea condițiile grafice prea puțin inspirate pe care le-a asigurat editura, în special pentru coperta acestei valoroase cărți.

Tiberiu RĂDULESCU

tima oară, să încercăm a coborî pînă la al 100-lea loc din „top”. Nu mai mult. Fiindcă ceea ce era posibil acum 4—5 ani, devine o problemă insolubilă, astăzi. Faceți și dv. socoteala. În 1981, de pildă, erau în lume vreo 500 jucători cu

peste 2000 Elo. Azi sînt 4160! O listă completă ar pretinde, numai ea, vreo șase-șapte pagini întregi din revista noastră. Unde mai publicăm articole, informații, partide, note teoretice și... dialogul cu cititorii?

ȘAHUL în CORESPONDENȚĂ LUCRARILE CONGRESULUI I.C.C.F.

Între 31 august și 8 septembrie, în localitatea Peebles, din Scoția, au avut loc lucrările Congresului anual al Federației internaționale de șah prin corespondență (I.C.C.F.). Reuniunea a fost organizată de Asociația scoțiană de șah prin corespondență (S.C.C.A.), cu prilejul aniversării a 100 de ani de la înființarea sa. La lucrări a luat parte întregul activ de conducere al forului internațional de specialitate, în frunte cu președintele I.C.C.F., Hans-Werner von Massow (R. F. Germania). Țara noastră a fost reprezentată de ing. Paul Diaconescu, vicepreședinte al aceleiași for.

Pe agenda de lucru a Congresului au figurat o serie de puncte importante, privind organizarea competițiilor de nivel internațional la șahul prin corespondență. Prin aprobarea raportului privind desfășurarea Olimpiadelor feminine pe echipe, a rezultatelor înregistrate, echipa României s-a clasat pe locul IV (19½ puncte), în cadrul celei de-a II-a finale olimpice. Locul III a revenit Iugoslaviei cu 20 p (în înfrângerea directă reprezentativa noastră a câștigat cu 3—1). Pentru locurile I și II se joacă încă partide directe între reprezentativele Cehoslovaciei (25½ p și 2 partide în curs de desfășurare) și U.R.S.S. (23½ p — 3). Reprezentativa țării noastre s-a calificat în finala celei de-a III-a Olimpiade (câștigând grupa semifinală 1), ordinea, în urma tragerii la sorți efectuate în timpul Congresului, în tabela concursului fiind următoarea: 1. Ungaria; 2. Polonia; 3. Iugoslavia; 4. România; 5. Cehoslovacia; 6. R. F. Germania; 7. U.R.S.S.; 8. Australia sau Franța (în funcție

de rezultatul adjudecării ultimelor partide). Data începerii va fi stabilită ulterior, precum și startul pentru semifinalele celei de-a IV-a Olimpiade.

La propunerea Federației poloneze de șah s-a aprobat și i s-a încredințat organizarea primului *Campionat individual feminin al Europei*, precum și organizarea viitoarei ediții a Cupei I.C.C.F. (preliminariile se preconizează să înceapă la sfârșitul anului viitor).

Referitor la turneul pe echipe inter-țări „Dunărea — fluviu al prieteniei” — la care participă și țara noastră — s-au stabilit, în mod definitiv, următoarele norme: masa 1 — 75% (5½ p din 7) pentru acordarea titlului de maestru internațional și cîte ½ normă pentru titlul de maestru internațional după cum urmează: mesele 1 și 2 — 65% (4½ p din 7); mesele 3 și 4 — 70% (5 din 7); mesele 5 și 6 — 75% (5½ p din 7); mesele 7—8 — 80% (6 din 7); mesele 9 și 10 — 85% (tot din 6 p din 7).

Tot în cadrul lucrărilor a fost acordat reprezentantului României, ing. Paul Diaconescu, titlul de „Membru de onoare al I.C.C.F.”, ca urmare a rodniciei activității pe care acesta o depune de peste două decenii, în cadrul forului internațional de șah prin corespondență și pe tărîmul organizatoric-competițional. De asemenea, pe baza înaltelor rezultate obținute, s-a acordat titlul de mare maestru internațional unui număr de 10 jucători, printre care și șahistului român ing. Mihai Breazu din Cluj-Napoca.

Viitoarea reuniune a Prezidiului I.C.C.F. va avea loc anul viitor la Baden (Elveția), în perioada 6—14 septembrie.

Cupa României

Această competiție, devenită populară prin anvergura ei, la care poate participa din faza preliminară orice amator de șah prin corespondență, indiferent de clasificarea sportivă, precum și cei nequalificați, a ajuns în prezent în pragul celei de-a VII-a ediții.

Finala celei de-a III-a ediții se apropie de sfârșit, iar fazele intermediare ale edițiilor IV—VI sînt în curs de desfășurare. La toate cele 6 competiții organizate pînă în prezent au participat 2178 de jucători, respectiv cîte 363 jucători în medie pe ediție.

Redăm mai jos două din valoroasele partide jucate în aceste tradiționale concursuri.

APĂRAREA SICILIANĂ

C. Szathmari A. Ionescu-Vornicu
(Reșița) (București)

CR/3/S

1.e4 c5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 a6 5.c4 Cf6 6.Cc3 Nb4 (Una din variantele tînoase ale sistemului Paulsen, prin care negrul provoacă de la bun început un contrajoc în centru) 7.Nd3 Cc6 8.C:c6 d:c6 9.e5 N:c3+ 10.b:c3 Da5 11.e:f6

D:c3+ 12.Nd2 D:d3 13.f:g7 Tg8 14.Nh6 Dc3+ 15.Rf1 D:c4+ 16.Rg1 e5? (O greșeală. „Enciclopedia deschiderilor” recomandă aici: 16...Dd5 17.De1 apucînd albului o compensație pentru pionul în minus. Într-o partidă Karadzici — Honfi, Baimok, 1975, s-a jucat 16...Dh4! 17.Dd2 f6 18.Tb1! e5 19.h3 Rf7? 20.Tb4 Dh5 21.g4! Dg6 22.T:b7+! Re6 23.f4! f5 24.Tc7 1—0) 17.Dd6! Ne6 18.Td1 (Amenințată mat la f8) 18...Nd5 19.D:c5+ Rd7 (La 19...Ne6 urma 20.Dd6! Nd5 21.Te1+ Ne6 22.Ng5 +—) 20.Nf4 T:g7 (Singura mutare acceptabilă, deoarece la: a) 20...Tac8 21.Dd6+ Re8 22.Te1+ Ne6 23.Ng5 f6 24.Te6 +; b) 20...Tad8 21.Dc7 Re6 — 21...Re8 22.Te1 Ne6 23.Ng5 cu amenințare de mat — 22.Te1 Ne4 23.De5 Rd7 24.Te4 +—; c) 20...Tac8 21.Dd6+ Re3 22.Dc7 ×; d) 20...Tgd8 21.Dd6 Re8 22.g8D ×; e) 20...De5 21.Dc7+ Re8 22.Nd6 +—) 21.Dc7+ Re8 22.Te1+ Ne6 23.Nd6 Dh4 24.T:c6+! f:c6 25.D:g7 Td8? 26.g3! și negrul cedează, nemaiavind posibilitatea apărării matului de la e7, sau pierderii de material decisiv. Și după 25...Dd8 26.Df8+ Rd7 27.D:d8+ negrul nu mai putea „pretinde ceva”!

APĂRAREA SICILIANĂ

I. Manolache
(București)

T. Riste
(București)

CR/4/S

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne2 Ng7 7.0—0 8.f4?! (O idee nouă, dar, după cum se va vedea, neinspirată în această variantă clasică a „dragonului”. Continuările normale sînt 8.Ne3 și 8.Cb3, care duc la un joc complicat cu șanse de ambele părți) 8...Db6! 9.e5 d:e5 10.f:e5 Td8! 11.Ne3 Cd5 12.Nf2 D:b2 13.Cdb5 (Pe această mutare s-a bazat jocul albului! El are acum 3 amenințări aparent decisive: 14.C:d5; 14.Cc7; 14.Tb1 cu prinderea damei!) 13...Cc6! (O resursă subestimată de alb. Acum nu mai merge 14.Tb1 C:c3 15.T:b2 — 15.D:d8 C:d8 16.T:b2 C:c2 — 15...C:d1 16.T:d1 T:d1 17.N:d1 Ne5 și negrul are doi pioni în plus) 14.C:d5 D:e5 (Albul are o figură pentru doi pioni, dar piesele sale ocupă poziții necorespunzătoare!) 15.Cbd7 Ne6! 16.C:a8 T:d5 17.Nd3 Db8! (O mutare excelentă, care deschide drumul turnului spre linia „h”!) 18.c4?! (Albul nu sesizează furtuna care vine!) 18...Th5 19.Ng3? (Ultima greșeală, dar poziția era, oricum, compromisă) 19...Nd4 20.Tf2

D:a8 21.Tb1 Dc8 22.Df3 Ce5 23.De4 N:f2 24.N:f2 C:d3 25.N:a7 (La 25. D:d3 Nf5!) 25...D:c4 26.D:b7 Tc5!! și albul cedează în fața celor două amenințări de mat 27...Dc1 cu mat pe linia întii și 27...Dd4+ cu celebra manevră de mat étouffée!

● În nr. 6/1985 al revistei, a fost publicată partida I. Paraschiv (Bacău) — C. Cușmir (București) din CN/S/119, cu mențiunea că ea s-a terminat la mutarea 37 cu victoria albului. De fapt, jocul a continuat și după 37.Dc8+?! cu 37...Rg7 38.T:c7 Td1+! 39.Rg2 Cf4+ 40.Rg3 Td3! partida, în urma adjudecării, a fost dată remiză, deoarece după 41. Rh4 Cg6+ 42.Rh5 Th3+ 43.Rg5 Tf3! (se amenință h6+, urmată de Th3 mat) 44. Tf7+ (singura) 44...T:f7 45.Dc6 T:f2 46. Db7+ Tf7 47.D:e4 Tf2 48.h3 Tf4 49.Dd3 (sau oriunde și turnul negru manevrează pe coloana „f”, iar după împingerea pionului pe coloana h poate urma mat cu h6+ și Cf4 mat).

CLASAMENTE

CUPA ROMÂNIEI (Ediția a V-a)

(Sferturi de finală)

Gr. 1: S. Tatomir 9, Fr. Stoica 8½, M. Culescu 8, T. Rîstea 6½, M. Arătăreț 5, P. Covercă 4½, C. Tăraboi 4, E. Sirbu 3½, P. Ioniță 2, C. Ghinea 1, N. Mocanu 0 p.

Gr. 2: M. Cimpeanu, N. Răducu 9, M. Husărescu, M. Popa 7½, D. Munteanu 6½, V. Dudașu 5, B. Gușan 7, R. Indrei 3, Gh. Grătar 2, M. Farcaș 1, A. Spirer 0 p.

Rubrica redactată de Comisia Centrală de Șah prin corespondență apare sub îngrijirea lui Ioan Berbecaru, str. Matei Voievod nr. 115-123, Bl. O2, Sc. 3, Apt. 130, 73226 București 39.

Gr. 3: T. Török, C. Crăciun 7½, V. Apetrei 6, Gh. Vicol 5½, Rodica Mișcescu, St. Marton 4½, A. Cioran 4, R. Wolff, M. Marin Murgurel 2, L. Husar ½ p.

Gr. 4: S. Jebelean 8½, N. Tripa 7½, N. Grigore, I. Szabo 6½, R. Popescu 6, Sanda Voinescu, M. Stancovici, P. Poesai 2, Vl. Radu 1, I. Zetu 0 p.

Gr. 5: S. Bojică 9, P. Neda 8½, A. Stemate, V. Răducan 8, M. Tomi 6½, A. Simandy 5, C. Buruiană 4, A. Creangă 3, O. Wolff 2, O. Costeanu 1, S. Pinciuc 0 p.

Gr. 6: C. Berechet, L. Mezei 9, Gentiana Voinescu 8, D. Chirilă 7, N. Protopopescu 6, B. A. Ioanovici 5, G. Stoian 4, I. Căloșfirescu, I. Sițaru 3, N. Virgolic 1, Șt. Mladin 0 p.

Gr. 7: I. Elisei 9½, W. Hackbeil 9, Moroșanu 8, M. Grupcea 7½, M. Aionese, G. Boantă, S. Szathmary, P. Voinea 3, P. Potomeanu 2, N. Stefanov 1, M. Grigore 0 p.

Gr. 8: P. I. Cioacă 9½, C. Popescu 8, L. Beuran, P. Nagy 7, V. Dumitru 6, G. Olariu 5, M. Gondos 3½, A. Tineu 3, I. Zahana 2, C. Iosif 1, I. Colcer 0 p.

Gr. 9: C. Păun 8, A. Stanciu, G. Stepanschi, S. Motre 7½, I.

Ehrenwerth 7, Ș. Dona 5½, M. Baltă 5, R. Pantazescu 3½, V. Popescu 2½, V. Vulpoi 1, G. Călin 0 p.

Gr. 10: I. Boka 9½, A. Grecu 8, N. Alixandru 7, C. Goranda, M. Costescu 5½, S. Moșuc 5, D. Balazs 4, M. O. Niculae 3, P. Băcală 2½, M. Moisesescu 1, A. D. Puică 0 p.

Gr. 11: I. Popescu 9½, R. Stroe 8½, A. Luncă 8, C. Măță 7½, N. Albu 6½, A. Szabo 6, P. Sigmirean, D. Băcilă 3, C. Țicu 2½, F. Molagazi 1, I. Văcărescu 0 p.

Gr. 12: V. Ețcu 9, V. Bazon 8, M. Perlinschi, St. Zicher 7½, I. Bălăni 7, M. Voicu, D. Bató 5, D. Meseșan 3, M. N. Radovici 2, I. Dimai 1, C. Vădășan 0 p.

Gr. 13: I. Bustya 10, M. Sferle 8½, D. Chiru 7½, A. Chiorean, G. Cosmeniu 6½, C. Sergentu 5½, T. Negrilă 4½, V. Hoffer 3, M. Vingan 2, M. Iacob 1, R. Cojocaru 0 p.

Gr. 14: M. Salahub 9, I. Marcoe 8½, G. Costeniuc 7½, L. Nytrai 6, P. Stănescu 5½, D. Alexandru, V. Ion 4, L. Moțiu 3½, H. Bădulescu 3, M. Hurjui 2, G. Năstase 0 p.

Gr. 15: C. Pascal 9½, V. Tudor 8, St. Lakatos 7½, D. Șecan 7, D. Papaianopol 6½, A. Grunju 5½, M. Albu 5 Gh. Duță 3, I. Vaida 2, M. Marin Badea 1, C. Dogariu 0 p.

Gr. 16: E. Berger 9½, S. Crețu, N. Buciu 8, C. Micla 7½, A. Horodnic 6½, I. Mircea 5½, A. Prună 4, V. Marcomescu 3, I. Ancuța 2, G. Sumuleanu 1, A. Pietreanu 0 p.

Gr. 17: A. Bereschi 8½, I. Birgean 8, V. Zafiu, P. Hedreanu 7½,

R. Drăgan 7, N. Nicolaescu 6, B. Mihut 3½, H. Dinescu, M. Brinzan 3, D. Tinică 1, St. Postolache 0 p.

Gr. 18: T. Giurgiu 9, H. Dănești 8½, G. Mihai, F. Mircea 8, A. Ionescu 6, A. Dirvă 4½, S. Baltag, O. Medar 3½, P. Budeanu 2, M. Băltin 1, I. Rist 0 p.

CAMPIONATUL NAȚIONAL

CN/III/53: F. Ghidoveț și C. Micla 5; A. Prună 4½; M. A. Nicolae 3½; R. Lăteanu 2; F. Grafu 1; M. Pistolea 0.

CN/III/54: C. Diaconescu 6; E. D. Tinică 5; C. Bichir 3; I. Tomoiagă 2; C. Călin și I. Slovac 1; O. Iulian 0.

CN/III/55: N. Ștefanov și G. Veress 5½; R. Mișcol 4; N. Amuza, A. Anghelina, C. Bichir și I. C. Olănuță 0.

CN/III/56: A. Luncă 5½; Gh. Duță 5; St. Crăciun 4; N. Băzga 3½; V. Drăgan 2; I. Slovac 1, Gh. Cazan 0.

CN/III/57: S. Baltag 5½; D. Condovici, V. Micu 4½; L. Moțiu 3½; I. Dobroiu 2; I. V. Diaconescu, B. Mateia 0.

CN/III/58: O. Comes 6; Dem. Chirilă și V. Trancă 4½; S. Moisesescu 2; S. Buzin și V. Ștefan 1; C. Ene 0.

CN/III/59: Val. Dumitru și L. Jugariu 5½; Eug. Zamfirescu 4; P. Covercă 3; N. Cr. Bucur, Alecs. Niculae și R. Vătăroiu 0.

CN/III/60: N. Ștefanov 3½ (4); I. Răducea 3; S. Motre 2½; I. D. Constantin 1; C. Tăraboi 0; M. Marinescu și I. Euzeb retrași.

VALERIU CHIOSE

S-a stins din viață gazetarul, omul de cultură și statornic

iubitor al șahului, care a fost Valeriu Chiose (1927—1985). Timp de aproape un deceniu și jumătate la conducerea Revistei, pe care o iubea cu pasiune, el i-a dedicat o neprețuită parte din talentul și munca sa fără preget. A împărtășit tuturor cunoștințele sale în materie, entuziasmul său cuceritor, științele de umor inconfundabile, care l-au așezat pe drept în rindurile de frunte ale gazetăriei noastre sportive și șahiste. Cei care l-au cunoscut, sau i-au citit paginile fără număr încredințate tiparului, îi vor purta o amintire neștersă.

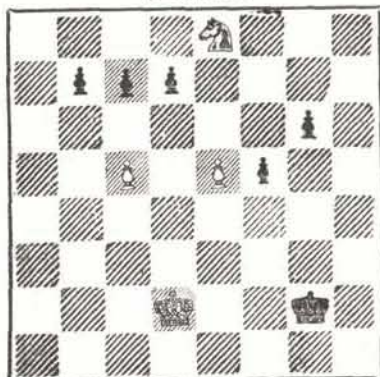
STUDII și PROBLEME

Studii:

Concursul nostru internațional pe anul 1985

Studii : V. Afek (Israel) 4 și mai multe mutări : I. Grosu (România)
 Arbitri : 2 mutări : M. Manelescu (România) Feerie (ajutoare și inverse) : S. Seider (Israel)
 3 mutări : N. Dimitrov (Bulgaria)

A. Bilevski
(U.R.S.S.)

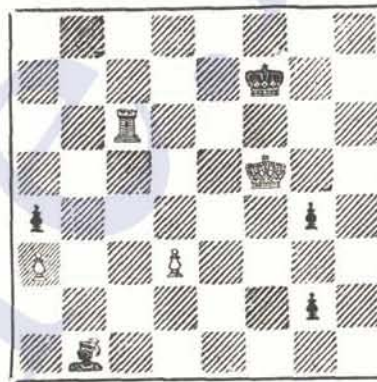
1031 (4+6) Albul câștigă

I. Kriheli
(U.R.S.S.)

1032 (3+4) Remiză

Gh. Telbis
Arad

1033 (4+5) Remiză

Probleme:

F. Istokovics
(Ungaria)

5126 (8+10) 2×

M. Stan
Roman

5127 (9+10) 2×

G. Oltean
Școala de Mureș

5128 (10+10) 2×

E. Petite
(Spania)

5129 (12+10) 2×

S. Kazimierz
(Polonia)

5130 (7+8) 3×

M. Manelescu
București

5131 (11+10) 3×

S. Pivovarov
(U.R.S.S.)

5132 (6+10) 22×

Fl. Vecu
Giurgiu

5133 (3+3) Ajutor 2×
2 soluții
B) Duplex 2 soluții

Cl. Goumondy
(Franța)

5134 (6+7) Ajutor 2×
2 soluții

P. A. Petkov
(Bulgaria)

5135 (10+9) Invers 4×

STUDII :

Nr. 1018 — N. Mironenko : 1.g6+ f:gg
2.De7+ Rh6 3.De3+ Dh7 4.Dh3+ Rg8 5.
De8+ Rh7 6.D:c7+ Rh6 7.Dh2+ Dh5 8.
Dd2+ g5! 9.Dd3! De8 10.Dh3+ Dh5 11.
Df5! g4 12.Df4+ câștigă (7).

Nr. 1019 — P. Joița : 1.Na7+! (1.
Nd4+? Re2 2.Df2 Rd3 3.De3+ Re2 4.
De3+ Rd1 5.Dd3+ Re1 6.Ne2+ Rb2 7.
Nd4+ Rcl 8.Ne3 Da2+ 9.Rg3 Dg2+ 10.
Rf4 h2! remiză; 5.Db3+ Rd2! 6.Dc3+
Rd1! remiză; 6.De3+ Re2!; 1.Ne5+?
Re2 2.Df2+ Rd3 3.Dd4+ Re2 4.Dc4+ Rd2
5.Nd6 Dd8! remiză; 1.Rg3? Ne6! sau

Dg8! remiză) 1...Re1 2.Da1+ Re2 3.Da6+
Rd1 4.Da4 Re2 5.Dc2+ Rf3 6.Dd3+ Rf7
7.Nb8+ (rotația bateriei cu 90°) 7...Rg5
8.Dd8+ (1.8) Rh5 9.Dh8+ (11.8) Rg6 10.
Dg7+ (11.8) Rh5 11.D:f7+ câștigă. 3 ba-
terii albe D+N pe coloana „a”, iar
în ecou alte 3 baterii pe linia a-8-a! (7).

Nr. 1020 — G. Amirian : 1.h7! (1.f7?
N:h6 2.Rb8 R:a6 3.Rc8 Ng7! 4.Rd7 Th1!
câștigă) 1...Re7! 2.f7 (2.a7? Nb4! 3.f7 Ne5
4.f8D N:f8! câștigă) 2...Nb4 3.f8D N:f8
4.a7! Re8 5.Ne8+ Re7 6.Ng8 și pat la
plecarea N din f8. Dual 2.Ra7! albul
avind tempo și remiză (7+3).

PROBLEME :

Nr. 5031 — N. Belik și A. Bilevski :
1.Dd8! (2.Cf8 mat) 2.Cf5? Th:f5!; 1.C:c5?
sau 1.Tc6? Nf8! (2).

Nr. 5032 — A. Svetilski : 1.Nb5! (2.
Td2 mat) 1.Dd6? Ce3!; 1.Nc2? d:e4! (2).

Nr. 5033 — H. Animița și S. Veselen-
ciuk : 1.Db1! (2.De4 mat) 1.Dg6? R:c4!
1.Dg4? T:e6!; 1.De3? T:c4! (2).

Nr. 5034 — I. Gorbatenko și A. Kop-
nin : (cu damă albă la e7 și pion ne-
gru la h7) 1.Ce4! (2.Ch4 mat). Tema
Ruhlis (2).

Nr. 5035 — G. Căliman (cu corec-
tura din nr. 6) : 1.Rg2! (2.Dg3 mat) (2).

Nr. 5036 — P. Racolța : 1.Dc5 (2.D:d6
mat) 1...Nc5, Rd8 2.Td7+, De5. Dublă

soluție 1.De2! Corectura autorului cu pion alb la e2 nu elimină alte duble soluții: 1.Db3! sau 1.Ra7! (6).

Nr. 5037 — VI. Parfirev : (Corectura autorului Ch7 la f7 pentru a evita insolubilitatea 1...Te5) 1.Ta4! (2.Td4 (A) T3:d4, T5:d4 3.f3 (B), Cg5+ (C) 1...Tf5 2.f3 (B) T5:f3, T3:f3 3.Cg5 mat (C) sau 3.Td4 mat (A); 1...Tg3 2.Cg5 (C) T5:g5, T3:g5 3.Td4 (A) mat sau 3.f3 mat (B) (6) AB — BC — CA și AC — BA — CB.

Nr. 5038 — I. Razu : 1.Ta4! (2.C:e3+) 1...R:d5, R:f5, C:d5, C:e5, d:e5, Ne2 (Nd3) Ta5+, Tg5+, C:d6+, Cd2+, Cb5+, Nf3+ (3).

Nr. 5039 — Al. Pankratiev : 1.Nf5! Tf:f5 2.Tg3+ Re4 3.C:e5+ T:e5 4.Tc3+ Rd4 5.f3+; 1...Th:f5 2.Tc5+ Rd3 3.Cf2+ T:f2 4.Tc3+ Rd4 5.Tg3+ (4).

Nr. 5040 — E. Rusenescu : 1.C:f6 Nb5 2.Ce4 Tf5 mat; dual 1...T:f6 2.Nc5 Tf5 mat; 1.Ce5 Nd4 2.Cc6 Td7 mat (4+1).

Nr. 5041 — V. Alaiikov : 1.Cb3+ Te4 2.Ce5 Cg6 mat; 1.C:d4 Te3 2.Cf5 Cd7 mat; duble soluții: 1.Tb4 Te3!; 1.Rg8 Td7 etc. (6).

Nr. 5042 — Cl. Goumoudy : A) 1.C:e7 N:d6 2.Cg5g Ng3 mat; B) 1.Tb6 T:e5 2.Ch6 Th5 mat (4).

Nr. 5043 — G. Oltean : A) 1.Cf3+ Td6+ 2.Df6+ Nf5 mat; dublă soluție 1.Nd8 Td7 2.Nf6 Nf5 mat; B) 1.Cf2+ Nb4+ 2.Dd2+ Te3 mat; duble soluții: 1.Df2+ Nf3; 1.Nb6 Nh6 etc. (8). Autorul corectează cu următoarea nouă formă: Alb — Re3, Tf5, Na3, Ne2, Cf2, p.b5, h5 (7). Negru — Rh4, Dg7, Te8, Na7, Cd4, Ce4, p.c7 (7) cu soluția: A) 1.Cg3+ Ne7 2.Dg5+ Tf4; B) Rh4 la c2 — 1.Cb3+ Te5+ 2.Dc3+ Nd3 mat.

Nr. 5044 — I. Efimenko : 1.Rg8 Cb1 2.e:b1N Re7 3.Nh7 Rf6 4.Rh8 : 1.c1T Cc4 2.Te1 Re8 3.Re8 Ng7 4.Te7 (8).

Nr. 5045 — W. Tura : 1.Dh8 (zugzwang) 1...g3 2.Tf5 Rg4 3.Tf4+; 1...Th5 2.Te4+ Rg5 3.Nf4+ (3).

Am mai primit dezlegări de la următorii :

91. V. Brehu, Dorohoi, 21 (47); 92. C. Pirvu, Pitești, 41; 93. M. C. Niță, București, 26 (40); 94. P. Găgu, Roșca — Suceava, 14 (32); 95. Fl. Penu, București, 11 (31); 96. L. Dragomir, București, 14 (40); 97. Cerc „Victoria”, Bacău, 16.

S-au adăugat lui V. N. Semenov 73 puncte pentru nr. 3/1985.

CORECTURI :

N. Chivu — Nr. 5049 din nr. 5/1985 2X : Se adaugă un pion negru la c6, care elimină dubla soluție 1.C:e5+ (9+9); Nr. 5073 din nr. 6/1985 ajutor 3X cu duplex : Autorul dă o nouă corectură, mutind toate piesele cu o coloană la stînga.

E. V. Fomichev — Nr. 5082 din nr. 7/1985 : Autorul ne trimite următoarea re-construcție : alb — Rh8, Del, Tel, Tfl, Ng5, Nh5, Cb5, Ce7 p.d3 (9); negru — Re5, Th2, Ca6, Ce2 p.b4, d7, e3, e6, f3, h4, h7 și Ng1 (12) cu soluția 1.Tc4! (2. Te4+) 1...Nf2, Tf2 2.Nf4+, d4+.

A. Bilevski — Nr. 5091 din nr. 8/1985 : La d7 este un cal alb.

CONCURS INTERNAȚIONAL

Pentru sărbătorirea celei de-a 40-a aniversări a compozitorului francez Claude Goumoudy va avea loc un concurs internațional de compoziție șahistă la următoarele 3 secții tematice : 2 mutări; 3 mutări; ajutoare 2 mutări. Tema impusă : idee ciclică.

Problemele vor fi adresate compozitorului, 3 rue Championnet 75018 Paris — Franța, pînă la data de 30 iunie 1986.

Rubrica de „Studii și probleme” apare sub îngrădirea maestrului Iosif GROSU str. Bătiștei nr. 11, sect. 2, București

SITUAȚIA DEZLEGĂTORILOR (Nr. 4/1985)

Nr. ord.	Nr. problemei	Probleme		Studii					Precedent	Total general
		5031 — 5034	5040 — 5042	1918	1019	1020	Total			
	Punctaj maxim	29	34	7	7	10	87	—	—	—
	1. V. Cioană, Suceava	26	30	7	7	7	77	247	324	
	2. I. Popovici, Suceava	26	30	7	7	7	77	247	324	
	3. P. Popa, București	29	34	7	7	7	84	236	320	
	4. M. Petci, București	29	34	7	7	7	84	229	313	
	5. Gh. Dușă, Găești	24	34	7	5	7	77	229	306	
	6. I. Simoi, Miercurea-Ciuc	27	33	7	7	7	81	222	303	
	7. C. Popescu, Ploiești	29	32	7	7	7	77	220	297	
	8. M. Tomi, Vișeu de Sus	26	34	7	2	7	74	218	292	
	9. P. Racolta, Bala Mare	16	31	3	—	7	59	229	288	
	10. Gh. Ignat, Grămești — Suceava	26	34	7	—	7	74	212	286	
	11. Em. Stan, București	29	34	7	7	7	84	202	286	
	12. M. O. Kreimer, U.R.S.S.	26	33	5	—	10	74	208	282	
	13. Gh. Parascan, Suceava	24	34	5	7	—	70	209	279	
	14. Gh. Gavrilescu, Tecuci	26	25	5	7	—	63	216	279	
	15. G. Vrancea, Suceava	33	33	5	—	—	61	208	269	
	16. M. Anitai, Suceava	22	30	7	7	7	73	194	267	
	17. D. I. Nicula, București	26	25	5	7	7	70	195	265	
	18. Gh. Costeniuc, Vatra Dornei	26	33	5	—	2	66	198	264	
	19. H. Filker, Sibiu	24	34	2	—	7	67	197	264	
	20. V. Satkus, U.R.S.S.	23	34	5	—	3	65	195	260	
	21. R. M. Ianko, U.R.S.S.	23	31	7	—	7	68	190	258	
	22. C. Dobrogeanu, Lugoj	23	33	7	—	5	68	189	257	
	23. B. Marinescu, București	23	29	7	—	7	66	191	257	
	24. A. Onescu, București	27	29	5	—	7	68	187	255	
	25. P. Pătrașcu, Reșița	19	27	5	—	7	58	197	255	
	26. C. Csergő, Tg. Secuiesc — Covasna	19	29	7	—	7	62	192	254	
	27. I. V. Strijak, U.R.S.S.	23	29	7	—	—	59	194	253	
	28. N. Ioan, București	26	33	5	—	7	71	180	251	
	29. St. Foga, București	23	33	7	—	—	63	185	248	
	30. V. Constantinescu, Suceava	22	32	7	—	7	68	180	248	
	31. M. Istrățiu, Constanța	27	28	7	7	7	76	169	245	
	32. S. Riabov, U.R.S.S.	20	30	5	—	7	62	182	244	
	33. N. V. Semenov, U.R.S.S.	29	27	7	—	—	63	177	240	
	34. V. I. Antonenko, U.R.S.S.	23	29	7	3	3	65	175	240	
	35. A. Cruceru, Craiova	23	31	7	—	3	64	174	238	
	36. I. Cordoș, Reșița	22	33	7	—	7	59	179	238	
	37. C. Ungureanu, Ploiești	17	25	7	—	7	56	178	234	
	38. I. Theer, Reșița	18	29	7	—	—	54	176	230	
	39. G. Oltean, Șeulia de Mureș	16	25	7	—	7	55	174	229	
	40. C. Florescu, București	26	27	5	—	3	61	167	228	
	41. T. E. Stanciu, București	22	27	7	—	7	63	164	227	
	42. I. Ancuța, Botoșani	16	24	7	7	—	54	170	224	
	43. Al. Hitișcu, Oltenița	19	27	5	—	7	58	164	222	
	44. M. Hăbeanu, București	11	23	5	—	7	46	171	217	
	45. V. Munteanu, Timișoara	14	31	4	—	—	49	167	216	
	46. Gh. Chisăr, sat Izmiș — Mehedinți	16	18	7	—	7	48	152	200	
	47. C. A. Karisev, U.R.S.S.	11	29	5	—	—	45	153	198	
	48. C. Teodoru, Brașov	24	31	7	—	7	69	126	195	
	49. St. Rusov, Brașov	21	29	—	—	—	50	140	190	
	50. C. Păun, Băiuș — Bihor	19	25	5	—	7	56	133	189	
	51. A. Fabia, Tg. Mureș	22	27	7	—	7	63	123	186	
	52. Al. Ianoș, Brașov	17	27	7	—	—	51	133	184	
	53. D. Oltean, Tg. Mureș	19	25	5	—	7	56	128	184	
	54. T. Baló, Cluj-Napoca	14	26	—	—	—	42	135	177	
	55. I. Korodi, Reșița	11	24	—	—	—	35	142	177	
	56. L. Baranga, Constanța	12	27	5	—	—	44	130	174	
	57. I. Roangheș, Bala Mare	9	26	4	—	—	39	131	170	
	58. I. Sassu, Popești-Leordeni	—	10	5	—	—	45	147	162	
	59. V. Groza, Hălmeagiu — Arad	9	23	—	—	—	32	129	161	
	60. C. Ciupcă, București	16	19	5	2	—	42	118	160	
	61. D. Lazăr, Balotești	16	29	5	—	—	50	109	159	
	62. A. Vaidă, Brașov	13	16	7	—	7	43	115	158	
	63. D. A. Costăchescu, T. Măgurele	17	25	7	—	—	49	107	156	
	64. St. Iordache, București	18	27	7	—	7	59	97	156	
	65. Eug. Zamfirescu, Ploiești	13	18	5	—	2	38	117	155	
	66. I. Sander, Iera — Cluj	17	14	7	—	4	42	103	145	
	67. V. Ariciuc, Iași	9	29	7	—	—	45	100	145	
	68. N. Nicolaescu, Piatra Olt	16	21	—	—	—	37	108	145	
	69. N. Andreescu, Roșiori de Vede	11	20	7	—	—	38	101	139	
	70. R. M. Florescu, Roșiori de Vede	6	12	5	—	—	23	109	132	
	71. St. Colomei, T. Măgurele	11	14	—	—	—	25	101	126	
	72. Ad. Cioranici, Pitești	14	25	—	—	—	39	85	124	
	73. Gh. N. Ionescu, București	4	29	—	—	—	28	95	123	
	74. R. Juri, Crivina — Timiș	12	15	5	—	—	32	88	120	
	75. N. Orășanu, Brăila	2	26	7	—	—	35	82	117	
	76. Em. Vodă, București	11	14	5	—	—	30	86	116	
	77. Gh. Maricuțoiu, Roșiori de Vede	7	14	7	—	—	28	85	113	
	78. P. Cujbă, Pașcani	9	16	—	—	—	25	84	109	
	79. Oana Simionescu, Bacău	8	6	5	—	—	19	86	105	
	80. Gh. Pop, Bala Mare	20	20	5	—	—	45	48	93	
	81. Amalia Vicol, București	25	—	—	—	—	25	63	88	
	82. I. Ilutan, Cuzăplac — Sălaj	13	18	7	—	—	38	45	83	
	83. Gh. Gorun, Gheorghe Gheorghiu-Dej	14	—	7	—	—	21	61	82	
	84. V. Orăscu, Sighet	3	18	—	—	—	21	52	73	
	85. V. Lupoaea, București	14	14	7	—	7	42	30	72	
	86. A. Rău, Carei — Satu Mare	29	—	5	—	—	25	37	62	
	87. D. Matei, Nădrag — Timiș	12	14	5	—	—	31	22	53	
	88. Em. Komlósi, Arad	5	—	5	—	5	15	35	50	
	89. P. Frumuzache, Bacău	6	6	4	—	—	16	34	50	

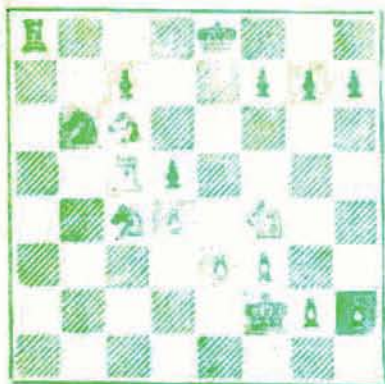

Fig. 1. După 4 mișcări

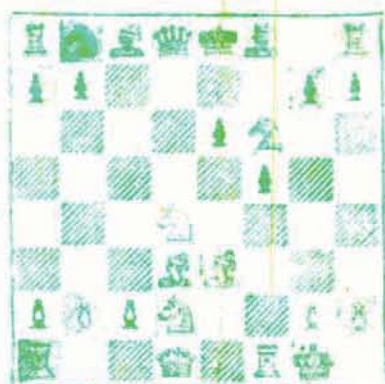

Fig. 2. După 5 mișcări

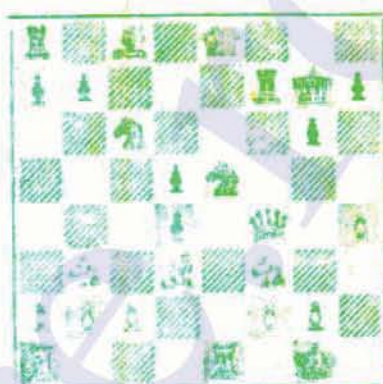

Fig. 3. După 6 mișcări

Pe muchie de cuțit!

Parcă începem să-l uităm prea repede pe Paul Keres (1916-1975), ilustrul şahist estonian, fost de trei ori campion al U.R.S.S., putând fi pe drept cuvânt considerat „cel mai mare dintre cei care n-au ajuns campioni mondiali”!... La împlinirea a 10 ani de la moartea sa, îi dedicăm această pagină de revistă. Keres ne va introduce într-o temă de maxim interes pentru școala combinației. Anume, aceea de a ști cum să apreciezi posibilitățile tactice ale adversarului sau — altfel spus — să ghindești nu numai pentru tine, ci și pentru cel din partea opusă a tablei de joc. În acest fel, previi un atac advers, poți să-l anihilezi printr-un contraatac bine calculat. În pozițiile „pe muchie de cuțit” Paul Keres era un adevărat super-mare maestru.

I. Iată cum judeca el logica unei poziții relativ simple. Dacă va juca 1. C:d5 continuând la 1...Ta2+ cu 2.Re1(?), urmează 2...C:d5 3.T:d5 f6! și albul nu obține nimic. Atunci, s-ar putea ameliora cursul mutărilor jucând mai bine 2.Rg3! C:d5 3.T:d5. Dar iată că negrul dispune de o contralovitură spectaculoasă 3...T:g2+, pentru ca la 4.R:g2 să recâștige turnul cu „furculita” 4...C:e3+. Cum prevenim aceasta? Desigur, cu

mutarea 1.Rh3! după care 4...f6 (forțat) 5.Td8+ duc — ca în partidă — la câștig pentru alb (Keres — Fuchs, Marianske Lazne, 1965).

II. Aici, negrul consideră, firește, că-și va redresa situația prin împingerea 1...f4?!, Keres calculează, însă, toate implicațiile poziției și a jucat fără teamă 2.T:f4!, ca în 2...e5 să declanșeze un atac irezistibil: 3.Nb5+! Rf7 (3...Nd7 4.Ce6) a.Dh5+ g5 5.Ne4+ Re8 (5...Rg7 6.Dh6+!) 6.D:e5+ De7 7.D:f6! D:e3+ 8.Rh1 D:d2 9.Te4+ etc. (Keres — Verbak, corespondență, 1933).

III. Furtună pe eșchier! Albul acceptă lucid riscurile lui 1.T:f5! pentru a invita pe adversar la 1...Nh3!? 2.D:a8 C:e5 3.De8 C:e6 (3...C:f3+ 4.g:f3 D:f3 5.De5+) 4.D:f7+! R:f7 și trecându-l într-un final fără speranță. Textual: 5.Cg5+ Rf6 6.C:h3 D:h4 7.Te1 g5 8.Cd2 Dh6 9.Cf3! g4 10.Cfg5 Dh5 11.C:h7+ Rg7 12.Cf4 Dh6 13.Cg5! Dh6 14.Ch5+ Rf8 15.Te6 Dh4 16.Ng6, 1-0. (Keres — Stahlberg, Olimpiada de la Varșovia, 1935).

IV. Cum continuă albul atacul? Cu 1.g4! oricât de surprinzător ar părea, expunându-se temporar la repliere după: 1...Ne5 (1...h:g4 2.h5!) 2.f:e5 D:g4 3.De3

C:b4 (3...D:b4 4.Dh6!) 4.e6 Cd5 5.e:f7+ T:f7, cînd însă intervine poanta pregătită dinainte 6.Ne4!! Acum nici una din figurile albe atacate nu poate fi luată. A urmat: 6...e6 7.T:d5! D:e4 (7...e:b5 8.De8+ T:f8 9.N:d5+) 8.De8+ și albul forțează matul (Keres — Petrov, Campionatul U.R.S.S., 1940).

V. Foarte tentant pentru negru: 1...Ce5 2.N:a3 d3 3.Da4+ Rf8 4.f4 Ne5 5.Ne2(?) Cf3 6.Ce2 Dg1+! Ceea ce „nu ume”, fiindcă albul are parada mai bună 5.Cd1! care respinge atacul. Keres a prevăzut consecințele, și-a reconsiderat calculul și a jucat perfect 1...Tb8!, menținând presiunea asupra poziției albe (Goldenov — Keres, Campionatul U.R.S.S., 1947).

VI. Și-a lăsat Keres neapărat pionul din e5? Nicidecum. La 1...De5, el avea răspunsul pregătit 2.Td3!! și negrul era pierdut în toate variantele. Iar la 1...Ce5 juca precis 2.Te7! și nu 2.f4? deoarece știa că Tal n-ar fi intrat sub atac de mat după 2...Td1+ (?) 3.Rh2 Cg4+ 4.h:g4 D:e4 5.Tc8+!, ci putea continua superb 2...Cg4!! cu câștig pentru negru. Așa a calculat Keres, la fel și Tal... Iată motivul logice pentru care în partidă a urmat foarte cumințe 1...b5, iar duelul dintre „eternul salanger” și fostul campion mondial a continuat, cu șanse de ambele părți (Keres — Tal, Pearnu, 1971).

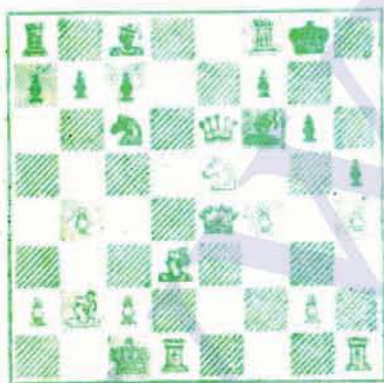

Fig. 4. După 7 mișcări

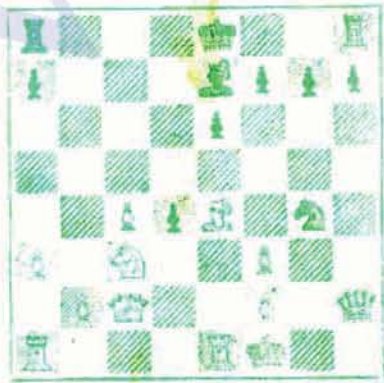

Fig. 5. După 8 mișcări

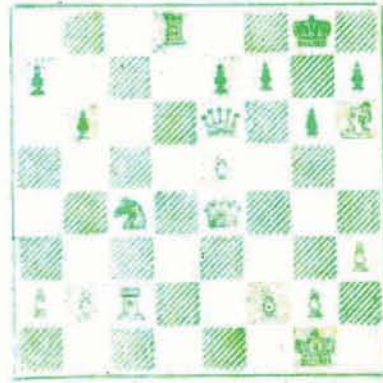

Fig. 6. După 9 mișcări